

Naročnina

za državo SHS:

na mesec Din 20
za pol leta 120
za celo leto 240

za inozemstvo:

mesečno Din 30

Sobotna izdaja:

celoletno

v Jugoslaviji Din 60

v inozemstvu 80

SLOVENEČ

S tedensko prilogo „Ilustrirani Slovenec“

Političen list za slovenski narod.

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici 6/III. Rokopis
se ne vračajo; neuradna pisma se ne spre-
jemajo. Uredništva telefon 50, upravištva 328.Uprava je v Kopitarjevi ulici 6. Čekovni račun:
Ljubljana 10.650 in 10.349 (za inzerate) Sara-
jevo 7.563, Zagreb 39.011, Praga in Dunaj 24.797.

Cene inzeratov:

Enostolpna petilna vrsta
mali oglasi po Din 1'30 in
Din 2'—, večji oglasi nad
45 mm višine po Din 2'50,
veliki po Din 3'— in 4'—,
oglas v uredniškem delu
vrstica po Din

Pri večjem naročilu popust.

Izšla je vsak dan izvenredna
ponedeljka in dneva po
prazniku ob 4. uri zjutraj

Poštnina plačana v polovici

Katol. abiturijentom!

Ko je l. 1893. Mahničeva silna beseda razmahnila slovensko dijaštvo, je zažarela »Danica«. Svetla je iz skromnega početka vedno jasnejše. Krekov duh jo je razplamtel v meteor, ki ne ugasne. Kljubujoč viharjem sveti še danes, kot je svetila.

Katoliški abiturijenti! Akademski poklic je klesanje kipa-značaja, je brušenje kristaladuše, ni training za službo! Danes ni več telo, danes je spredaj duša!

Nam se hoče globokega življenja. Zato se nam hoče žive vere, ki ustvarja! Naš simbol je Križ na gori! V nas ni strahu in za nas ne »mnenja«. Stopite v vrste križarjev!

Mi gledamo v Ljubezen, mi gledamo v Pravico! Zato so naše oči obrnjene v bodočnost! V naših dušah je zato socialna misel, misel na trpečega in zatiranega brata-delavca! Zato vas kličejo k nam, da skupno pomagamo pokoljenju, ki bo upostavilo Ljubezen in Pravico.

Naša krif je kri naših mater in je slovenska! Neodtujljiva svetinja nam je jezik, ki ga nas je učila mati. Svetla je naša zemlja in bolj če trpi, bolj je naša! Ti, ki si istih misli, stopi v naš krog!

Katoliški abiturijenti! »Danica« Te vabi, da vstopiš! Ne pomišljaj, vstopi in ojači vrste borcev Mahničevih in Krekovih!

V Ljubljani, septembra 1925.

Akademično društvo »Danica«.

Protest Ljubljane.

Na protestnem shodu ljubljanskih meščanov dne 13. t. m. v »Unioni« je za dr. Korošcem govoril dr. Ivan Stanovnik in sicer o nenormalnih razmerah na ljubljanskem magistratu.

GOVOR DR. IVANA STANOVNIKA.

Govornik je izvajal:

Skoro poldrugeto leto že vlada v mestni hiši nenormalno stanje, že poldrugeto leto skoro vladajo ljubljansko mesto trije imenovani ali postavljeni »župani«, gerenti.

Odkar obstoji SHS, še ni imela Ljubljana občinskega sveta, ki bi obstojal skozi celo zakonito triletnje. Od prevrata sem so se tako vrstile občinske volitve in razpusti in zopet obč. volitve in razpusti, župani in gerenti.

Ljubljčan je bil vsikdar ponosen na svojega mestnega župana in obč. zastop. V njem je bila vtelesena volja mestnega prebivalstva, župan z obč. svetom je bil izraz hotenja mestnega stanovništva.

In vprašati se moramo: Kje je krivda, da ljubljansko mesto ne more priti do rednega občinskega sveta? — rednega občinskega gospodarstva? Belgrad in Zagreb imata skozi vsa leta redne zakonite občinske zastope. Nobenemu bratu Srbu in nobenemu Hrvatcu bi niti na misel ne prišlo, naj bi se ljubljanski občinski svet razpuščal. Da je do tega prišlo, tega je pa kriva slovenska stranka SDS. (Ogorčenje!)

Zakon, obč. red § 87. predpisuje, da morajo biti razpisane obč. volitve najdalje v roku štirih tednov po pravomočnem razpustu obč. sveta.

Lj. obč. svet je bil zadnjič razpuščen dne 10. junija 1924. Po obč. redu bi se tedaj morale razpisati obč. volitve najkasneje sredi julija 1924. Razpisali jih pa niso v zakonitem roku štirih tednov, niti v štirih mesecih, niti do konca leta 1924. Sele koncem jan. l. 1925. je izšel v »Uradnem listu« razglas o razpisu ljubljanskih obč. volitev, ki bi se imele vršiti v sredo 18. marca 1925. Ta razpis obč. volitev je bila »marjaš-igra« SDS. Razpisane so bile volitve na delavnik, ko se jih delovni sloji ne bi mogli udeležiti, in razpisane so bile neposredno po državnoborskih volitvah, ko je dan pred istim bil zadnji dan za vlaganje list za občinske volitve.

SDS je računala, a se je vračunala. Bili so si svesti zmage pri drž. volitvah in so hoteli ta uspeh takoj izrabiti pri občinskih volitvah. Toda to nikanjo so preprečile vse ostale politične stranke in osnovala enotno kandidatno listo pod imenom: »Ljubljanska samoupravna zveza«.

Načrt SDS je bil s tem za občinske volitve in za drž. mandat pokopan, Ljubljana je poverila svoj mandat načelniku naše stranke, g. dr. Antonu Korošcu (živio!), generale SDS je

pa pričela neznansko glava boleti. Posledica tega hudega glavobola je bil preklic razpisa občinskih volitev. SDS se je ustrašila ljudskega in božjega glasu. Dvakrat gg. SDS niso hoteli bit poraženi na političnem pozorišču v Ljubljani. (Veselo!)

In sedaj bo že od zadnjega razpisa obč. volitev kmalu poteklo eno leto, pa se nihče ne gane, da pomore zakonu do veljave! (Ogorčenje.)

Naš apel z današnjega protestnega shoda bo šel do g. notranjega ministra in ministrskega predsednika. Zaupamo v svobodoljubne starodavne radikalne stranke in smo prepričani, da odgovorni činitelji pripomorejo, da se bo tudi pri nas v Ljubljani spoštoval zakon in vrnila mestu avtonomija!

Zakaj ni naša SLS prej protestirala proti kršitvi ljubljanske občinske avtonomije? Dokler so na vladi sedeli SDS, je bila vzpostavitev avtonomije nemogoča. Od teh ljudi je bilo zaman pričakovati, da se zadosti pravici. Zakaj pa sedaj nova vlada trpi dalje staro stanje? To je nam navadnim državljanom nerazumljivo, tembolj, ker v ti vladi sedijo radičevci, ki so se nekdaj tako vneto borili za avtonomijo, samoodlobo, itd. Kakor je videti, pa se tudi Radičevi stranki ne mudi z vpostavitvijo zakona.

Naša zahteva po razpisu in izvršitvi obč. volitev v Ljubljani je principijelnega stališča. V naši stranki nimamo prav nikakih ambicij in čisto odkrito povedano, da tudi županskih in podžupanskih kandidatov nimamo, pač pa zahtevamo, da se ljudske pravice spoštujejo in Ljubljani vrne avton. obč. zastop. Ako bo Ljubljana volila SDS, bodo lahko gg. Puc, Turk in Likozar župani in podžupani, pa bo-

do zakoniti zastopniki ljudstva, danes pa niso zastopniki ljudstva, ker jih ni nihče volil, temveč jih je PP-režim brez volje in proti volji volivcev postavil.

Konstatirati pa vendar moramo že danes, da je naš stranka slejkoprej pripravljena sodelovati z vsemi strankami in pol. skupinami v Ljubljani, ki se ne strinjajo s sedanjim stanjem na mestnem magistratu in ki so načelno za varstvo avtonomije našega mesta. (Viharno odobravanje.)

Se eno besedo h koncu o obč. gospodarstvu.

Miklošičevo cesto že celo leto kopljejo in zasipajo, pa zopet kopljejo in zasipajo, pa ne pridejo nikamor naprej. Zunaj mesta so kupili gerenti obsežna zemljišča po visokih cenah od Sokola, Učič, konvikta in dr. Kisovca. Prekorčili so gg. gerenti svoj delokrog, ker smejo vršiti le tekoče posle in izvrševati sklepe bivšega obč. sveta. Sedanji gospodje gerenti si prisvajajo pravice, ki gredo edino občinskemu svetu. Pozvali jih bomo na odgovor in delamo jih osebno odgovorne za vse njihovo poslovanje. Bodoči občinski svet bo natančno ogledal in pregledal delovanje sedanjega gerentstva.

V našem mestu je nezdravo mračno in nazadnjaško politično ozračje, zato je naša dolžnost, da to nezdravo ozračje razčistimo. Mi kličemo vladi in odgovornim činiteljem: Vrnite našemu mestu avtonomijo, na dan z obč. volitvami, naj živi svobodna, avtonomna slovenska Ljubljana, naj ji načeljuje od ljubljanskega prebivalstva izvoljen župan z zakonitim občinskim svetom!

Govoru je sledilo dolgotrajno živahno odobravanje.

Odhod kraljevega para na Cetinje.

Belgrad, 15. sept. (Izv.) Po odhodu kraljevega para in ministrov iz Belgrada na slovesnosti v Črni gori, je zavlada v političnem življenju popoln mir. To stanje bo trajalo, dokler ne bodo končane slovesnosti in dokler se kralj in ministri ne povrnejo.

Opoldne so odpotovali ministri Maksimović, Stojadinović in general Trifunović. V Peči bodo pričakovali kralja. Preko Zagreba je nočjo odpotoval Pavle Radić z načelnikom svojega kabineta. V Splitu se bo z ladjo Kumarnovo prepeljal v Boko Kotorsko, od tam pa odide na Cetinje. Po isti poti se bodo vozili Gjurčić, Miša Trifunović in Marko Trifunović ter Vukičević. Ti se bodo v Splitu sestali s Pavlom Radićem in skupaj bodo nadaljevali pot. Na Cetinju bodo pričakovali kralja. — V

Belgradu so ostali Krajač, Radojević in Miletić. Krajač bo odpotoval v Subotico na proslavo 1000 letnice hrvatskega kraljevstva. Krsta Miletić in Milan Simonović pa se vrne na par dneh iz kopališča.

Belgrad, 15. sept. (Izv.) Priprave za sprejem kralja v Črni gori se bližajo koncu. V vseh krajih, kamor bo prišel kraljevski par, vlada veliko navdušenje. Postavljajo velike slavoloke. Posebno velike priprave se vrše na Cetinju, v Podgorici, Nikšiću, Andrijeviću in Kolašinu. Posamezni občinski odbori so izdali proglaš na ljudstvo in ga pozvali na čim slovesnejšo udeležitev.

Kraljevski par se sedaj mudi v Skoplju, od tam bo odšel v Visoke Dečane.

Naša washingtonska delegacija

Belgrad, 15. sept. (Izv.) Naš delegat na interparlamentarni konferenci v Washingtonu dr. Voja Marinković je iz važnih razlogov odložil svoj odhod na danes. Pred odhodom je konferiral z zastopnikom zunanjega ministra Mišo Trifunovićem in dr. Marko Trifunovićem o potovanju delegacije in pa o njenem delu v Washingtonu.

Avstrijsko-jugoslovanska trgovinska pogodba.

Belgrad, 15. sept. (Izv.) Po sklenitvi trgovinske pogodbe med Avstrijo in Jugoslavijo je avstrijski poslanik Hoeffinger izjavil, da bodo trgovski odnosi med obema državama stopili v novo fazo. Od l. 1919. razen začasnega dogovora ni bilo nobene pogodbe. Leta 1920. sklenjen dogovor je veljal za eno leto in se je vedno avtomatično podaljševal. Sedaj pa smo stopili v redne trgovske odnose. Poleg te pogodbe smo sklenili celo vrsto važnih konvencij, od katerih se mnoge tičejo obmejnega prometa.

Inozemske države za varstvo svojih podanikov.

Belgrad, 15. sept. (Izv.) Po intervenciji italijanskega poslanika radi zaposlitve tujih delavcev v naši državi so storiili slične korake francoski poslanik Grenard, češkoslovaški poslanik Seba in avstrijski poslanik Hoeffinger. Posamično so obiskali pomočnika zunanjega ministra Jovo Markovića in mu ob-

razložili, da organi ministrstva za socialno politiko s tem, da izvršujejo pravilnik o zaposlitvi tujih delavcev, izganjajo njihove podanike iz naše države. Francoskih delavcev je pri nas jako malo, več je Čehoslovakov in pa Avstrijcev. Vsi trije poslaniki so izjavili, da bodo njihove vlade prisiljene k sličnim korakom proti našim delavcem, ako ministrstvo svojih korakov ne spremeni. Za 28. sept. je sklicana interministerijska konferenca. Za to konferenco so določeni ministri za socialno politiko, za zunanje zadeve, za gozdove in rudnike, za trgovino in za notranje zadeve. Tej konferenci bodo prisostvovali tajniki delavske, trgovske in obrtniške zbornice. Razpravljalo se bo o reviziji pravilnika, ker se smatra za neizvedljivega vsled položaja našega delavstva v tujini.

Hrvatska federalistična zveza.

Zagreb, 15. septembra. (Izv.) »Hrvat« objavlja resolucije hrvatske federalistične zveze, ki so jih sprejeli na konferenci v Splitu, in poroča, da nameravajo podpisniki resolucije združiti vse hrvatske narodne moči v eno vrsto, ki bo imela tudi v Belgradu svoj skupen in enoten klub. Federalistična zveza zahteva preureditev države v federalističnem smislu, za pokrajine pa deželne zbornice z zakonodajno močjo in finančno samostojnost.

PRIBICEVIĆ PROTI RADIKALOM.

Zagreb, 15. septembra. (Izv.) V »Riječi« Pribečević ostro obsoja vsak skupen nastop samostojnih demokratov z radikali. To da je isto, kakor če bi skupno nastopali z radičevci.

Iz češko-slovaške republike.

judska stranka.

Praga, 10. sept. 1925.

Kakor naša slovenska, tako je tudi češko-slovaška ljudska stranka od vsega svojega začetka katoliška in ljudska, narodna in državotvorna. V dobah najhujšega zatiranja in preganjanja slovanskih narodov v Avstriji in Mažarski je bila ljudska stranka, ki je neustraheno in odkrito vodila borbo za dobro katoliškega češkega in slovaškega ljudstva. Ni prirejala bučnih manifestacij in taborov, izletov in zabav, njeni voditelji niso obešali pri svečanostih in občnarodnih prireditvah ljubezni do svojega naroda na veliki zvon in niso gajanjem poslušalcev samo oznanjali sladke besede o narodni zavesti; delovali so med svojimi sorojaki vztrajno in stvarno, premišljeno in požrtvovalno. Tako delo je moralo obroditeljske zadruge organizacije so narodu pripomogle do blagostanja, kulturne so dvigale njegovo zavest in mu dajale novih moči za vedno živahnejšo, vedno bolj žilavo borbo za osvoboditev. Brez pretiravanja se lahko trdi in tudi objektivni nasprotniki to priznavajo, da imajo ravno katoliške organizacije in voditelji ljudske stranke največ zaslug za ustvaritev narodne države, za zavidno višino kulture in gospodarskega blagostanja naroda češkega in slovaškega.

Češkoslovaška ljudska stranka (češkoslovenska strana lidova) je tudi v novi državi ostala zvesta svojim tradicijam. Ona je državotvorna, je najmočnejša opora mladi republiki. Ona je v vrsti onih političnih strank, na katerih je bila nova država ustanovljena in z malimi presledki ona v družbi teh strank vodi in pomaga dograditvi močne državne stavbe, pri konsolidaciji in napredku češko-slovaške republike. Ni lahko tako delovanje samo po sebi in še težje je v družbi strank, katerih eno glavnih načel je pobijanje pozitivnega katolicizma. Za tako delovanje je potrebno veliko samozatajevanja in ljudska stranka ga je dosedaj dovolj pokazala, dokazala pa je tudi svojo resnično ljubezen do nove države, saj je bila ona edina od opozicijskih strank, ki je glasovala za njeno narodno ustavo.

Ljudska stranka je narodna. Ona je v koalicijski petih čeških in slovaških strank, ki vodijo državno krmilo, dasiravno jo s tem strankami delijo velike programatične razlike. Ona sodeluje z njimi, ker je ta koalicijska edina politična reprezentanca, ki more dati češko-slovaški republiki njen narodni slovenski značaj, jo kot tako upravljati in predtuno predstavljati.

Pri takem delovanju v praktičnem izvajanju politike in programa so seveda poleg samozatajevanja potrebni tudi številni in vsakodnevni kompromisi. Z ozirom na svoj državotvorni in narodni značaj jih tudi ljudska stranka ne more opustiti, vendar ti kompromisi nikdar — vsaj dosedaj niso — ne tangirajo njenega bistvenega programa. Kot versko pozitivna, kot prava krščanska, katoliška stranka ona tukaj ne pozna nobenega kompromisa, nobenega pogajanja. Ona je v tem pogledu osamljena, saj se proti njej in ravno radi tega njenega programa obupno, z vsemi sredstvi borijo vse ostale stranke z najrazličnejšimi gesli: kjer ne pomaga »vera je privatna zadeva poedince«, naj pomaga »največja toleranca«, vsem — internacionalnim socialistom kakor nacionalnim patriotom — — — skupno hujskanje proti »črni internacionalni«. Kljub temu gre ljudska stranka v tem pogledu ravno pot, ki je začrtana po naših pradedih in po nespremenljivih ter večnih naukih rimsko-katoliške cerkve. V kolikor ima za dušo razorno delovanje nasprotnikov pri omahljivcih in indiferentistih uspeha, v toliko večja postaja borbenost ljudske stranke, v toliko več in vedno več pridobiva načelo; katolik samo katoliško stranko!

Ne samo po imenu, ona je ljudska po svojem bistvu in delovanju. Združuje v sebi vse stanovne. Izvršujoč in udeležujoč svoj socialni in gospodarski program, ona tudi tukaj dela pozitivno; ne razdružuje, marveč spaja in gradi in prosih države in njenega prebivalstva.

Njena preteklost je častna in svetla. V novi državi jo čaka ista bodočnost.

Viktor Schweidner.

Razmerje med Poljsko in Rusijo se izboljšuje.

Varšava, 15. sept. (Izvir.) Razmerje med Poljsko in Rusijo se stalno izboljšuje. Gospodarsko razmerje je urejeno.

Berlin, 15. sept. (Izvir.) Sovjetski komisar za zunanje zadeve Čičerin pride 20. septembra v Varšavo, kjer se bo razgovarjal s poljskim zunanjim ministrom Skrzynskim, ki se do tedaj vrne domov. Iz Varšave pride Čičerin v Berlin, kjer se bo sestel z zunanjim ministrom Stressemannom. Odtod se odpelje v neki avstrijski sanatorij.

Boji v Maroku.

Pariz, 15. septembra. (Izvir.) Uradno poročajo, da so francoske čete vzele Audiard. V gorovju Bibane postaja odpor sovražnika čvrstejši. V odseku Taunat so francoske čete zasedle ozemlje med Ued-sra in reko Uergo in dospelo do Mulay-Ain-Dženena. Severno od Uezana se je pričel sovražnik vkopavati in vse kaže, da prehaja v defenzivo.

Pariz, 15. septembra. (Izvir.) Uradno poročajo: Po svojih uspehih severno od reke Uerga so začele francoske čete organizirati vojaško obrambo zasedenega ozemlja.

Madrid, 15. septembra. (Izvir.) »A B C« poroča, da se bo prava francoska ofenziva šele pozneje pričela. Sedanja ofenziva je imela le namen francosko stanje zavarovati.

Madrid, 15. septembra. (Izvir.) Pri Tetuanu so se razvili hudi boji. Trije španski oddelki so mogli le korak za korakom prodirati do vasi Dor-Gassi, ki so jo zasedli. Marokanci so se borili z neverjetno hrabrostjo. — Francoska vojna ladja »Paris«, ki je dobila več strelcev, je odplula v Oran v popravilo.

Boji v Siriji.

London, 15. sept. (Izvir.) Trdovratni boji Druzov proti Francozom so dali vladi v Palestini povod, da je odredila nujne varnostne odredbe proti morebitnim vpadom Druzov v severno Palestino. Angleška letala krožijo nad okrajem Metullah. Tam so postavili v naglici tudi radio-postajo, da so posamezni vojaški oddelki med seboj stalno v zvezi. »Times« poročajo, da poveljujejo Druzom bivši nemški častniki.

ČESKI DRŽAVNI PRORAČUN.

Praga, 15. sept. (Izvir.) Kako poroča »Pravo Lidu«, bo prihodnji državni proračun prvi aktivni državni proračun češkoslovaške republike.

REDUKCIJA URADNISTVA V ANGLIJI.

London, 15. sept. (Izvir.) Na Churchillov predlog namerava vlada večje število uradnikov odpustiti, pred vsem one, ki delajo v uradih, nastalih po vojni, ki pa so danes že nepotrebni.

KOMUNISTIČNA PROPAGANDA V ANGLIJI.

London, 15. sept. (Izvir.) Angleška komunistična stranka je pričela v ponedeljek svoj propagandni teden. Tajnik stranke Inkbein je izjavil, da ima propagandni teden namen stranko številčno okrepiti in organizacijo še bolj utrditi. On pa, da bodo v mnogih angleških fabrikah ustanovili nove celice. Vlada je ukrenila vse potrebno, da prepreči komunistično propagando v armadi, mornarici in med policijo.

ANGLEŠKI DELAVCI PROTI ANGLEŠKEMU IMPERIALIZMU.

London, 14. sept. (Izvir.) Na svoji zadnji seji so sprejele »Trade-unions« resolucijo, v kateri obsojajo angleški imperializem, ki cele narode gospodarsko izkorišča in dovaža v deželo cenene surovine, tako da tudi življenska stopinja angleških delavcev pada. Kongres zahteva za vse dele angleškega imperija pravico do samoodločbe in tudi pravico od imperija se odcepiti. Za to resolucijo se je izreklo nad 3 milijone glasov, proti pa le 79.000.

ZA SVETOVNO GOSPODARSKO KONFERENCO.

Zeneva, 15. septembra. (Izvir.) Loucheur je govoril danes v svetu Društva narodov za sklicanje mednarodne gospodarske konference.

ZAŠČITA DRŽAVE V BOLGARIJI.

Sofija, 15. sept. (Izvir.) Vlada je sklenila predložiti sobranju nekaj izprememb v zakon o zaščiti države, da bo mogoče smrtne obsodbe izpreminjati v dosmrtno ječo.

BOLGARSKI KOMUNISTI POMOŠČENI.

Sofija, 15. sept. (Izvir.) Kralj Boris smrtne obsodbe nad 51 komunisti, ki so bili baje udeleženi pri atentatu v katedrali sv. Nedelje, ni potrdil.

OBISK PRI MASARYKU.

Praga, 15. sept. (Izvir.) Danes je obiskal predsednika Masaryka v Topolčanah rumunski prestolonaslednik Karol.

KATOLISKI SHOD ZA OGRSKO.

Budimpešta, 15. septembra. (Izvir.) Katoliški shod za Ogrsko se vrši v dneh 11., 12. in 13. oktobra.

FASISTI PROTI FRAMASONOM.

Rim, 15. sept. (Izvir.) Dva uslužbenca parlamenta sta bila odpuščena, ker sta osumljena, da se aktivno udeležujeta za framasonstvo.

NOV FRANCOŠKI DRŽAVNI PRORAČUN.

Pariz, 14. sept. (Izvir.) Finančni minister Caillaux je predložil finančnemu odseku novi francoski državni proračun. Dohodki znašajo 36.172 milijonov frankov, izdatki pa 36.039 milijonov. Nad 3 milijarde frankov upa dobiti Caillaux s povišanjem desetih milijard davkov.

ZA ENOTNO DELAVSKO MEDNARODNO ZVEZO.

London, 14. sept. (Izvir.) Kongres delavskih strokovnih organizacij »Trade-unions« je sprejel z veliko večino resolucijo, ki nalaga vodstvu, da deluje za enotno svetovno mednarodno delavsko internacionalo. Kongres odobrava v svrhu enotnega nastopa z zastopniki ruskih delavskih organizacij dogovorjeno taktiko. Ta sklep je vzbudil v celi Angliji silno pozornost in vse dnevno časopise objavlja o tem sklepu obširne članke, v katerih opozarja na dalekosežne posledice tega sklepa za razvoj »Labour party« in strokovne organizacije. Listi kažejo na spretno taktiko komunistov, s katero pridobivajo na svojo stran angleške delavce, čeprav ti ne odobravajo boljševiških metod.

SOCIALNODEMOKRATSKI KONGRES V HEIDELBERGU.

Heidelberg, 14. septembra. (Izvir.) V Heidelbergu se je pričelo zborovanje zastopnikov nemške socialnodemokratske stranke. Po tajniškem poročilu šteje stranka 844.595 organiziranih članov.

Napačno je mnenje, da si

kuhanje na plin

lahko omisljajo samo boljše situirane družine. Ugodnost odplačevanja na 19 mesečnih obrokov kakor tudi 100% prihranek pri kurjavi omogoča nabavo tudi manj premožnim! Prepričajte se sami ter zahtevajte proračune od »Mestne plinarne«.

Politične vesti.

Ustanovitev podružnice državne hipotekarne banke v Zagrebu. »Zagreber Tagblatt« in »Obzorje« poročata, da je finančno ministrstvo končno veljavno odločilo, da se ustanovi v Zagrebu podružnica državne hipotekarne banke. Zagrebška podružnica bo razpolagala z vsemi državnimi fondy iz Hrvatske, Slavonije in Slovenije, ki znašajo 450 milijonov dinarjev. Uradništvo bo izključno zagrebško. Za vodjo podružnice je določen Milan Divjak, prej uradnik Prve hrvatske hranilnice in sedaj bančni ravnatelj.

Beleške.

O »porazu klerikalcev« pri občinskih volitvah v Aržišah in D. M. v Polju fantazira »Jutro« in je k temu napisalo cel uvodnik, v katerem sanjari o razkroju SLS, o novi akciji dr. Šusteršiča, o mladostni življenjski sili SDS in o ljudeh, ki bi to verjeli. Kako stvar v resnici izgleda, povedo volivni rezultati, ki jih je »Slovenec« že objavil. Ugotavljamo, da je vsesokov neresnična trditev »Jutra«, da je SLS v teh dveh občinah izgubila absolutno večino ter da je število njenih občinskih odbornikov zdaj polisnjeno pod polovico. Pač pa je res, da v Aržišah SLS tudi preje ni imela absolutne večine, ampak samo relativno večino. Ta je pa tudi zdaj ostala. Lista SLS je tudi zdaj dobila 11 odbornikov, obe nasprotni listi pa skupaj 14 odbornikov, katere rezultate je tudi »Jutro« objavilo. Kaj torej »Jutro« natvezuje svojim bralcem, da je SLS potisnjena pod polovico! Kaj misli, da ne znajo računati? Še mastnejša pa je »Jutrova« raca o »porazu« SLS v D. M. v Polju. Tam je imela SLS preje absolutno večino s 3 odborniki, zdaj jih je pa dobila 15, torej 2 več. Strahovit »poraz«, kaj? Če bo SLS povsod doživela take »poraze«, potem bo lahko zadovoljna! Z uspehi SDS naj se pa »Jutro« tudi nikar ne postavlja, ko vendar samo pove, da je SDS svoje liste vezala s socialisti oziroma s komunisti; torej se ima le njihovi pomoči zahvaliti za tiste odborniške sedeže. Naravnost smešni pa so »Jutrovi« zaključki, ki jih spriče teh občinskih volitev, katerih pomen je vendar čisto lokalnega značaja, izvaja glede na politično situacijo v Sloveniji in na pozicijo SLS, češ, to so simptomi notranjega razkroja in nazadovanja dr. Korošičeve stranke! Ni ga dne, da bi »Jutro« ne našlo kakega novega simptoma propadanja SLS, ki je pa navadno le simptom »Jutrove« domišljije. Bil bi pa tudi zares nenavaden simptom, ko bi »Jutro« iz slučaja Aržiš in D. M. v Polju ne napravilo »poraza klerikalcev« in ne sfantaziralo pri tem najneverjetnejših stvari. Če bo jutri gospod dr. Kulovec dobil nahod, bo »Jutro« zapisalo uvodnik, da se SLS »razkrajša«.

POZOR, SOLARJI!

Telovadne čevlje in zimske copate, domači izdelki, jako trpežne — kupite najceneje

»PRI AMERIKANCU«, Stari trg šte. 10. Zaloge klobukov, dežnikov, zimskega perila in drugega modnega blaga.

Starinski nazor.

Oni dan je »Slovenec« pisal o individualnosti in integralnosti slovenstva. Proti našemu stališču je nastopil nedeljski »Slov. narod« s člankom, v katerem po svojem pojmovanju razlaga slovenstvo takole:

»Poglejmo, kaj je z »integralnostjo slovenstva«! Jasno je, da dela za slovensko integralnost in individualnost le tisti, kdor prireja veleseljme, kdor ščiti slovensko industrijo, kdor ji pomaga, kdor izpopolnjuje državno upravo med Slovenci, kdor zida ceste, kdor pomaga s primerno carinsko politiko slovenskemu kmetu, kdor skrbi za moderno šolstvo itd. In za to gre: kdor more več koristiti slovenskim interesom, tistim praktičnim namreč, ki obstojajo v zahtevah po vedno večjem številu tvornic, po vedno večjem obsegu dobrega obrtništva, po večji trgovini v slovenskih rokah, po boljšem kmetijstvu, po novem šolstvu itd.: klerikalna avtonomija, ali velika unitaristična država s sposobnimi praktičnimi, realnimi politiki iz slovenskih oblasti, ki znajo v Belgradu zagovarjati svoje pokrajinske in lokalne interese!!! Napredni Slovenci dobro vedo, da je njihov spaz v veliki državi in sicer ne samo nacionalni, slovenski, jugoslovanski njihov spaz, nego predvsem njihov gospodarski in kulturni spaz. Slovenski gospodarski in kulturni interesi, zastopani brez vsake primesi nacionalistične ali klerikalne avtonomistične ideje, ki škoduje ustvarjanju ideje državnega in nacionalnega edinstva slovenskih Srbov, Hrvatov in Slovencev, morajo prodrati tudi v unitaristični državi. Ko zagovarjamo unitarizem in njegovo koristnost za vse kraje države, ne niveliramo gospodarskih in kulturnih potreb poedinih krajev države, nego priznavamo diferenciacijo sil, gospodarskih zgradb, kulturnih zavodov in seve tudi pridonosti poedinih krajev naše države. To pa je praktično slovenstvo odkritosrčnih Jugoslovenov.«

Izpisali smo iz članka »Slov. narod« odstavke, ki jih je debelo natisnil in ki so bistvo in zmisel njegovih izjav. Podajamo jih pa našim čitateljem zato, da se bodo na lastne oči prepričali (sicer bi nam morda ne verjeli), kako piše o slovenstvu danes tisti list, ki mu je bil prvi urednik slovenski pisatelj Josip Jurčič in skoz dolgo dobo duša, slovenski prvobornik dr. Ivan Tavčar. A komentar k temu je pravzaprav odveč, saj si bo vsak naš čitatelj, ko se bo enkrat srečno prebril skoz šilistično goščavo »Narodovega« članka, karja in doumel dolgega govora kratki zmisel, gotovo storil isto sodbo, ki smo jo slišali iz ust preprostega moža, prebravšega ta »Narodov« članek: »Ta gospod se piše slovensko toliko, da ga navsezadnje razumeš, kaj je hotel reči; ampak slovensko ne čuti prav čisto nič.« In tako moramo reči tudi mi: kar ta »Narodov« članek o slovenstvu piše, to je od tega, kar slovenski narod misli, kar slovenska duša čuti, tako različno in daleč narazen ko mrtev kamen od živega drevesa.

»Narodov« članek torej z vso odkritosrčnostjo — ves respekt pred to odkritosrčnostjo! — priznava, da mu je narodna individualnost, v našem slučaju slovenska individualnost, zgolj materialna zadeva: veleselji, tvornice, kmetijstvo, trgovina; v tem se udeleževati, to se pravi po njegovih nazorih: delati za slovensko individualnost in integralnost. To je praktično slovenstvo, pravi on. To je zares praktično slovenstvo! Tako praktično slovenstvo, da je bolj praktično nego pa slovenstvo! Kaj bolj praktičnega si človek sploh predstavljati ne more. To je že tako praktično, da se moramo ob tem praktično vprašati: čemu potemtakem sploh slovenstvo? In čemu potemtakem nemštvo, francosstvo, angleštvo, čemu srbstvo itd., čemu sploh narodnosti in narodnostna diferenciacija? Saj s tega praktičnega stališča gledano ima ves svet eno samo praktično lice: človeštvo, živa materija. In med slovensko tvornico mila in francosko tvornico mila je edina razlika ta, da stoji ena na Slovenskem, druga na Francoskem. In vse skupaj, človek, narod z vsem, kar je in kar ima, je samo še geografski pojem. Ljudje, ki žive na Nemškem se imenujejo Nemci, ljudje, ki žive na Slovenskem pa se imenujejo Slovenci. Eni in drugi se samo tako imenujejo, ker govore eni nemško, drugi slovensko, sicer so pa eno in isto: prebivalstvo.

Stvar izgleda smešna. Nismo mi krivi. Pokazano praktično-materialistično stališče »Slov. narod« je, ki pojem narodne individualnosti dovaža v nezmisel in absurdnost. Saj vendar individualnosti naroda ne predstavlja njegova materialna imovina, ampak njegova živa bitnost, njegova duševna konstitucija, njegova duhovna kultura in njegovo narodno občestvo, to je narodova individualnost. In ta je individualnost slovenstva. Za to integralnost gre. V Sloveniji je lahko milijon tovarn, to še ni slovenstvo. In če bi izgubili Slovenci vse tovarne, kolikor jih imamo, s tem naša slovenska individualnost ne bi nič izgubila; a če bi nam odvzeli le eno besedo našega slovenskega jezika, bi bila integralnost slovenstva že okrnjena. To so vendar stvari, jasne ko beli dan.

Človek naravnost osupne ob nazorih, kakor jih razvija članek »Slov. narod«. Njemu je slovenstvo čisto samo materialna zadeva, idealnega momenta ta »praktični« Jugosloven sploh nobenega ne pozna. In zato seveda tudi ni čudno, če vidi »spas« Slovencev samo v unitarizmu. Kakor si predstavlja narod, tako si predstavlja pač tudi državo: zgolj materialistično-mehanično. Njemu je narod država in država narod, s tem razločkom, da se po njegovem naziranju mora narod prilagoditi državi, in ne narobe ali pa vsaj medsebojno. Unitaristična država je tu, torej se mora slovenski narod tej formi podvreči, če ustreza njegovim zahtevam in potrebam ali ne. Organizacija je vse, individualni. To so že marksistični nauki.

Nikakor seveda ne mislimo s člankarjem »Slov. narod« debatirati. Mi smo tu samo malo ilustrirali njegovo izjavo. Nemogoča je debata proti nazorom, ki segajo nazaj v 18. in 19. stoletje in s katerimi je moderna demokracija že davno temeljito pomedla. Teoretično in praktično.

Prenapolnjenost srednjih šol v Ljubljani.

V ljubljanske gimnazije se je letos vpisalo toliko učencev in učenek, da so nekateri razredi prenapolnjeni. Tako imajo nekateri oddelki na I. drž. gimnaziji nad 60 učencev, istotako na II. drž. realni gimnaziji; prenapolnjeni so tudi nekateri oddelki na III. realni gimnaziji. Srski zakon o srednjih šolah določa, da ni treba v nobenem razredu nižje srednje šole biti več nego 50 učencev, v 5. in 6. razredu več nego 40 učencev in v 7. in 8. razredu več nego 30 učencev. Da je še to maksimalno število razmeroma zelo visoko, dokazuje načrt novega srednješolskega zakona, po katerem bi smelo biti 50 učencev skupaj samo v I. razredu, kjer jih še med letom precej odleti; v 2., 3. in 4. razredu bi smelo biti samo po 40 učencev, na višji gimnaziji pa v nobenem razredu ne nad 30.

Človek bi mislil, da bo šolska uprava v Belgradu, ki o tem odloča, kratkoma ukazala deliti prenapolnjene oddelke in otvoriti paralelke; saj je znano, da vpliva prenapolnjenost razredov v vsakem oziru kvarno: glede discipline, učnih uspehov in zdravja učencev. Čisto naravno je, da v prenapolnjenih razredih pade procentualno mnogo več dijakov nego v manjših razredih. Dijak se zanaša, da ne bo vprašan in se zanemari, profesor pa more vprašati vsakega posameznega učenca le malokrat; vsako individualno ravnanje z učenci je nemogoče. Ne bomo tu razmišljali vprašanja, ali je umestno, da se število paralelek določa šele v začetku vsakega šolskega leta v Belgradu; po našem mnenju je namreč vsako leto že meseca junija, ko so končani sprejemni izpiti za I. razred in ko je znano, koliko učencev je izdelalo v posameznih razredih, mogoče precej natančno vedeti, koliko oddelkov bo treba v jeseni na posameznih zavodih, in ministrstvo bi lahko dalo že v teku počitnice prosvetnim oddelkom v oblastih pooblastilo, da dovolijo v jeseni otvoritev določenega števila novih oddelkov kar sami ter tako preprečijo negotovost in zmedo v septembru. Danes hočemo opozoriti samo na nastopno. Čujejo se namreč glasovi, da ni gotovo, ali bo ministrstvo dovolilo potrebno število paralelek, ker vsaka paralelka seveda nekaj — stane. Upamo, da so taki glasovi neutemeljeni; prav te dni je dr. Kulovec s številkami tako neizpodbitno dokazal, kako ogromno več davkov plača Slovenija nego jih določa proračun, da pač Slovenija lahko brez najmanjših težkoč od teh desetih milijonov dinarjev dobi nazaj tistih par desetisoč dinarjev, ki jih bo treba za nove paralelke. Če bi pa le imeli pesimistični glasovi v tej stvari prav, potem opozarjamo slovenske poslance, da poklonijo tej stvari svojo pozornost.

Ker so se baš te dni obravnavali v časopisu ogromni davki, ki jih plačuje Slovenija, omenjamo še tole. V pokrajini, ki je v davčnem oziru tako visoko aktivna, pač ni treba, da je nastanjena srednja šola v zasebnem posloplju, ki temu namenu ne odgovarja v nobenem, zlasti ne v zdravstvenem oziru. Kdor hoče take prostore videti, naj si ogleda poslopji, kjer je nastanjena III. drž. realna gimnazija. Nujno potrebno je, da se zgradi v Ljubljani za ta zavod novo poslopje.

Šolski vestnik.

Statistika češkega šolstva. Natančen pregled letne statistike o vsem šolstvu v CSR je izdal državni statistični urad. Število vseh šol znaša 20.236, od teh je bilo 13.384 češkoslovaških, 596 rusinskih (ruskih), 5049 nemških, 915 madžarskih, 123 poljskih, 2 romunski, 5 hebrejskih in 162 večjezičnih. Na Češkem je bilo 9760 šol, na Moravskem 4561, na Šleskem 1070, na Slovaškem 4129, na Podkarpatskem Ruskem pa 716. Visokih šol je bilo 14, srednjih 358, strokovnih (poljedelskih, trgovskih in obrtnih) vsega vкуп 564, nadaljevalnih (narodnih gospodarskih, trgovinskih in obrtnih nadaljevalnih šol) 2254, meščanskih 1666, ljudskih 13.904, ostalih (posebnih višjih, bogoslovni, godbenih, inozemskih in drugih) 1475. Medtem ko je število šol zadnja leta naraslo, je padlo število vseh učencev 1. 1923/24 na 2.440.099, razen Rusinov (Rusov) in Židov. V šolskem letu 1923/24 je bilo v šolah 1.631.793 Čehoslovakov, 76.658 Rusinov (Rusov), 545.350 Nemcev, 130.347 Madžarov, 20.496 Poljnkov, 32.256 Židov in 3199 učencev drugih narodnosti. Na visokih šolah je bilo 25.012 slušateljev, na srednjih 199.062 študentov, na strokovnih 86.103, na nadaljevalnih 181.202, na meščanskih 313.739, na ljudskih 1.642.142, na ostalih pa 32.839 slušateljev oziroma dijakov. Na meščanskih šolah je naraslo število učencev proti 1. 1922., in sicer za 21.775 (na Češkem za 9686, na Moravskem za 5452, na Šleskem za 1534, na Slovaškem za 4358, na Podkarpatskem Ruskem za 745), na ljudskih šolah se je skrčilo število učencev vsega vкуп za 146 tisoč 607, in sicer: na Češkem za 86.506, na Moravskem za 34.635, na Šleskem za 6579, na Slovaškem za 18.129, na Podkarpatskem Ruskem pa za 848.

Dnevne novice.

Poslanec Sušnik je obolen in mora po nasvetu zdravnikov za par tednov odpotovati iz Ljubljane v zdravilišče.

Orlovski stadion. Najbolj nevarno delo, betoniranje temeljev za ograjni zid, je hvalabogu v glavnem dokončano; le škoda, da jih ne moremo pokazati radovednemu občinstvu za reklamo, ker so skriti v zemljo. Vendar pa sedaj že lahko pridejo na svoj račun tudi tisti, ki hočejo takoj videti kaj monumentalnega; ogledajo naj si nad 130 m dolga zidu, pa bodo zadovoljni z napredkom in navdušeni za nadaljnje uspešno sodelovanje pri akciji za zgradbo stadiona.

»Jutro« je pred nekaj dnevi čutilo potrebo posvariti svoje pristaše, naj ne kupujejo srečk »Dijaškega podpornega društva«, češ, da je to društvo »klerikalno«. Kako tako opozorilo vpliva na naše prijatelje, priča sledeči dopis: »Dijaško podporno društvo v Ljubljani! Z ozirom na »Jutrovo« pojasnilo, da je to društvo »izrazito klerikalno«, pošljite mi dve srečki loterije, ker sem hud »klerikal«. S spoštovanjem D. M., Sevnica. — »Jutro« se za brezplačno reklamo zahvaljuje, jemo ter se še priporočamo.

Za Jugoslovensko Matico. Ob priliki proslave rojstnega dne našega prestolonaslednika je zbrala vesela družba »Pri Kralju« na Holmcu p. Prevalje znesek Din 142.50 in ga poslala Jugoslovenski Matici. Iskrena hvala!

Gospode katehete, šolska vodstva, kandidati (inje) usposobljenosti izpitov, učiteljske in bogoslovce ter stariše prav nujno opozarjamo na skrbno sestavljeni »Metodiko kat. verouka« profesorja I. K. Vreže, ki je ravno kar izšla v tiskarni sv. Cirila v Mariboru. V kratkih jedrnatih sestavi obravnava učne enote, stopnje in zahteve ter podaja prelepa navodila za pouk, učno snov in nje obravnavo na nižji stopnji, mnogo izdelanih učnih slik in še posebno obsežno pripravo na sv. mašo, prvo spoved in prvo sv. obhajilo. Velevažen je odstavek: Usposobljenostni izpit za pomožno poučevanje kat. verouka v osnovnih šolah.

Razpisana služba. Razpisana je služba učiteljice-praktikantije na državni gluhonemnici v Ljubljani. Prošnje do 30. septembra t. l. — Dalje je razpisanih več stalnih učnih mest na ljudskih šolah v ljubljanskem okrožju. Natančnejši pogoji v »Uradnem listu« z dne 12. septembra t. l., št. 86.

Hrastnik je industrijska dolina, kjer je mnogo nad 5000 duš delavskega ljudstva, raznih gostiln in točilnic na 50, cerkve nobene. Cerkveno in politično je Hrastnik razdeljen, en del na Dolsko župnijo in občino, drugi pa na Trboveljsko župnijo, oziroma faro. Do najnovejših dob ni bilo tukaj nobene krščanske organizacije. Nič čudno, saj ni tu niti eden katoliški inteligent. Leta 1920, je tukaj služboval kot rudniški zdravnik sedanji načelnik higijenskega zavoda v Ljubljani g. dr. Ivo Pirc. Na njegovo pobudo se je osnoval pripravljalni odbor z namenom ustanoviti katoliško izobraževalno organizacijo v Hrastniku. G. dr. Ivo Pirc je bil načelnik pripravljalnega odbora, in je vse delo vodil do ustanovitve, potem je odšel na nadaljnje študije v Prago. Katoliško izobraževalno društvo je bilo sicer ustanovljeno, a ostalo je brez vsakega duševnega vodstva, ni imelo ne prostorov ne drugih sredstev. Čez eno leto se je ustanovila javna knjižnica, ki je že danes dobro obiskana. L. 1924. je tukajšnji gostilničar g. Al. Leger zgradil veliko dvorano. Tu je našlo društvo javno zavetišče, takoj si je nabavilo klavir in ustanovili so pevski zbor, ki ga poučuje g. Rozman iz Zagorja. Ustanovil se je tudi dramatični odsek, ki je že več dobro uspešnih iger uprizoril. Društveni odbor je sklenil, da se slovesno proslavi društvena 5 letnica v nedeljo, dne 20. septembra t. l. na sledeči način: Dopoldne ob 10 sv. maša pri Legerjevi kapeli, po maši slavnostno zborovanje v dvorani, popoldne ob 4 gledališka predstava »Črnošolce« v 5. dejanjih, po igri bogati srečeval, šaljiva pošta, prosta zabava s petjem itd. Svira tamburaški zbor. Prijatelji krščanske gibanja se vabijo, da pohite ta dan v Hrastnik!

Umrla je v Dragomlju pri Domžalah v tork, dne 15. t. m., gospa Frančiška Banko roj. Kuhar v starosti 68 let. Pokopali jo bodo jutri dopoldne ob 9. uri na pokopališču v št. Pavlu. Pokojna je bila vzor matere in gospodinje ter dobrosrčna do revežev. Naj v miru počiva!

Pri Sv. Križu pri Litiji praznuje 17. t. m. g. Franc Miglič, organist 40-letnico svojega dela na tem polju. Bil je 20 let organist na lgu, drugih dvajset let pa pri Sv. Križu. Ob tem jubileju najlepše čestitke.

Velika tatvina. V soboto, 12. t. m., je bilo iz zaklenjene blagajne v gostilni »Pod Lipo« v Mostah ukradeno okrog 17 do 18 tisoč dinarjev. Razen denarja še ura in tri srebrne veržice. Tatu so morale biti hišne raznere znane, kajti ključ od blagajne se običajno nahaja v spalnici sobi v bližini blagajne. Čat se je moral najprej podati v spalno sobo, kjer je našel ključ, potem se je napotil do blagajne, katero je brez težko odprl in odnesel omenjeno svoto, uro in veržico. Tega dejanja je bil osumljen mlad fant, ki je v soboto med 12. in 13. uro bil v gostilni. Po opisu, ki ga je navedla gostilničarka, je policija takoj izsledila pravega dolgoprsteža — M. P. iz Dev. Mar. v Polju. Pri hišni preiskavi na njeovem domu se je našlo 12.280 Din,

nakar je M. P. tatvino priznal. Priveden je bil v zapore.

Ne igrajte se z orožjem! Polajko Alojzij, čevljarški mojster v Vodmatu, se je 13. t. m. v gostilni Vahovec v Žužemberku igral s samokresom. Med igranjem se mu je samokres sprožil in ga zadel v sence. Prepeljan je bil v ljubljansko bolnišnico, kjer se bori s smrtjo.

Na konferenco bojevnikov invalidov v Zenevi je danes odpotovala jugoslovenska delegacija, sestojeca iz treh članov zveze invalidov. Izvršilni odbor za Slovenijo je zastopan po tovarišu I. Marinkotu. Želimo, da bi delegacija dosegla uspehe v svrhu pomoči pri rešitvi našega perečega invalidskega vprašanja.

Skupno potovanje po južni Nemčiji. Sejmški urad v Frankfurtu ob Meni namerava prirediti v prvih dneh meseca oktobra t. l. skupno potovanje po južni Nemčiji in na frankfurtski sejem. Načrt potovanja predvideva obisk Regensburga, Monakovega, frankfurtskega sejma, Wiesbadna in Bad-Nauheim-a in Heidelberga. Vodstvo v raznih okrajih prevzamejo ondote trgovske zbornice. Dnevni stroški (brez vožnje po železnici) bodo znašali približno 15 mark. Udeležniki bodo imeli priliko videti vse, kar je interesantnega v teh krajih, in stopiti v stik z vodilnimi osebami gospodarskih krogov. Udeležbo je priglasiti Zbornici za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani do 22. septembra t. l.

Sei izseljeniškega komisarijata v Zagrebu g. dr. F. Aranicki nam sporoča z ozirom na članek »Naši Amerikanci na poti v domovino«, ki je izšel v 144. šte. našega lista in v katerem se nahaja pritožba proti postopanju generalnega konzulata kraljevine SHS v New Yorku, da so omenjeni Slovenci po izvršenih poizvedbah došli po vize v ta generalni konzulat v času, ko so se pisarne že zapirale, to je, ko so že uradniki odhajali iz konzulata.

Čebelarstvo veselico priredi Čebelarstvo društvo v Tacnu pod Šmarno goro v nedeljo, 20. t. m. Vstopnina prosta. Sodelovalo bo pevsko društvo »Zarja«.

Hiša mora imeti štiri vogale; tri podpira taka žena, ki je varčna gospodinja, četrti je pa milo »Gazela«, ker si brez tega ni mogoče misliti blagostanja v družini.

Krasne otroške in damske obleke priporoča Krištofič-Bučar, Ljubljana.

Proti odebelosti deluje s kolosalnim vspehom samo Vilfanov čaj.

Dobiva se v vseh lekarnah in drogerijah. Proizvajalaboratorij Mr. D. Vilfan, Zagreb, ulica 204

Iz Ljubljane.

Vstopnice za slavnostni koncert »Ljubljanskega Zvona« se že dobe v Matici knjigarni na Kongresnem trgu.

Povedom poroke gosp. Černice z gosp. Marijo Gabrič se je nabralo za Podporno društvo slepih tu Din 130.—. Srčna hvala! — Uradniki računov. del. min. fin. v Ljubljani so darovali Din 300.— in dijaki gimnazije v Ptuj Din 85.— našemu društvu. Vsem darovalcem iskrena hvala! — Podporno društvo slepih.

Pale Antona, hlapca gostilničarja pri »Sareni tiserju« v Kolodvorski ulici, je večeraj jutraj ob pol eni našel na cesti Kranj-Jezersko nezvestnega šofer Alojzij Erman. Bil je povožen od neznanega avtomobila; zadobil je težne notranje poškodbe, katerim je večeraj ob 5 popoldne v javni bolnici podlegel.

Ponesrečil se je Josip Mozer, izvošček na Sv. Petra cesti, ko je privozil mimo Kette-Murnove ceste in zavil na Dovožno cesto, kjer je zadel z vozom ob vogal hiše, vsled česar je konj odskočil, Mozer pa je padel z voza ter se ponesrečil. Prepeljan je bil v bolnico. Zdravniška preiskava je dognala močno pretresenje možgan.

C. J. Hamann osemdesetletnik. Redek jubilej praznuje jutri, 16. t. m. naš nemški so-mesčen gospod C. J. Hamann — 80 letnico svojega rojstva. Rojen l. 1845. je po dovršenih trgovskih študijah ustanovil l. 1868. v Ljubljani specijelno trgovino s perilom in toaletnim blagom, katero je s svojo agilnostjo, re-elnostjo in solidnostjo povzdignil v svetločelo podjetje, ter je bila trgovina Hamann kmalu splošno znana po vsem slovenskem ozemlju. Jubilar je eden izmed onih redkih priseljnih Nemcev, ki niso nikdar pozabili, da žive med Slovenci. Ni se mešal v dnevno politiko, pač pa je rad podpiral razna slovenska društva ter bil jako koncilijant napram vsem. Radi svoje poštenosti, ljubeznivosti in vestnosti je stari Hamann splošno znan in priljubljen v krogih starejših Ljubljancov. Značajnemu — navzle svojih visokih starosti še vedno čilemu in vedremu možu — želimo še mnogo let ter mu k jubileju iskreno čestitamo.

Umrla so v Ljubljani: Terezija Potokar, hišna posestnica, 72 let. — Rudolf Hille, tovarniški zastopnik, 54 let. — Gašpar Karlin, gostilničar in posestnik, 50 let. — Frančiška Škarja, služkinja, 49 let. — Jerica Bevc, vdova magistratnega sluga in hišna posestnica, 67 let. — Edvard Hoge, kovaški vajenec, 19 let. — Josipina Zorič, poduradnikova žena, 33 let. — Ivan Kumelj, čevljarški pomočnik, 28 let.

Kavarna Leon. Vsak dan prvovrstni lonski orkester. Začetek ob osmih.

Trg. Cene na trgu so ostale skoro iste. Podražile so se bosanske češnje od 4 na 5 Din ter fižol v stroju. Na novo so se pojavile domače breskve in med v satovju. Domačega sadja je bilo v izobilju, zlasti jabolk in hrušk, manj pa je bilo domačih češnje. Čuti se pomanjkanje bruenice, po katerih ljudje zelo sprašujejo, a jih ni skoraj nič na trgu. Cena jajcem je obstala pri par za 3 Din, a se je komaj vzdrževala ker jih prekupeji železniki pokupijo na kmetih. Tozadevno bi morale politične oblasti in železniško ravnanje vendar nekaj ukreniti. Na prodaj so bili prvi divji zajci in jerebice. Uvedena je akcija za znižanje cen kruhu. Goveje meso v mesnicah po mestu 16—19 Din, na trgu l. 18. II. 15. III. 9. kg jezik 18—19, vampov 9—10, pljuč 6—8, jeter, ledice, možganov 18—19, loja 7.50—10, telečje meso l. 20. II. 17, jetera 25—30, pljuča 20, prešičje meso l. 27.50, II. 20—25, pljuča 10, jetera 15—20, ledice 27.50, kg glave 7.50, parkljev 5, trebušne slanice 25—28, ribe in sala 29—30, mešane slanice 28, slanice kranjskih prešičev 22.50—25, slanice na debelo 29, masti 30—31, šunk 35—37, kg prekajenega mesa 30—35, prekajenih parkljev 12, prekajene glave 15, jezika 35, kg kostrunovega mesa 14—15, kozličevine 20—22, konjskega mesa l. 12. II. 9—10, klobesec: kg krakovskih in debrecinskih 44, hrenovk, safalad, posebnih 35, tlačenk 20, pol prekajenih kranjskih 32—40, suhih kranjskih 67, prekajene slanice 30—35, perutnina: majhen piščanec 12—15, večji 15—28, kokoš 23—35, petelin 25—40, raca 25—30, domači zajec manjši 8—12, večji 13—18, divjačina: divji zajec 40, ribe: kg krapa 20—32.50, šajna 25—30, šunka 25—30, postvri 55—60, klinka 18.50—15, mrene 17.50—20, pečenke 8—12.50. Mleko, maslo, jajca, sir: l mleka 2.50—3, kg surovega masla 45—50, čajnega masla 60—65, masla 40—50, bolniškega sira 88, sirčka 9—10, jake 1.50. Pijače: liter starega vina 16—24, novega 12—14, čaša piva 5, vrček 4.25—4.50, steklenica 5. Kruh: kg belega 6, črnega in rženega 5.50. Sadje: kg luksuznih jabolk 8. l. 7. II. 6, III. 2.50—3, luksuznih hrušk 12, l. 8. II. 6, III. 2.50—4, limona 0.75—1, kg svežih fig 12, orehov 10, luštenih oreh 35, češnje 35, breskev 6—10, grozdje 8—14, suhih hrušk 9, suhih češnje 18. Specerijno blago: kg Portoriko kave 68—72, Santos 52—58, Rio 44—52, žgane kave 56—100, kristalnega sladkorja 14, sladkorja v kokah 16, kavne primesi 24, riža l. 10—12, II. 8—10, l namiznega olja 22, jedilnega 19, vinskega kisa 4.50, navadnega 2.50, kg soli 4.50, celega popra 34, mleto 36, paprike II. 20, sladke 32, l petroleja 7, kg testenta l. 14, II. 10.50, pralnice luga 3.75, čaja 72—120. Mleviski izdelki: kg moke 00 5.50, 0 5.25, 1 5, 2 4.70, 3 4.25, 4 3.50, 5 3.25, 6 2.90, kaše 6, ješprenja 6—7, ješprenčka 10—14, otrobov 2.50, koruzne moke 3.50, koruznega zdroba 4.50, pšenčnega zdroba 6.50, ajdove moke l. 9, II. 7, ržene moke 5.50. Zito: q pšenice 300—310, rži 275—300, ječmena 220—230, ovsa 220—270, prosa 330, koruze 245, oke 325—335, fižola ribenčana 400, prepeščarja 350, graha 400, leče 600. Kurivo: q premoga 270—400, kub. meter drv 140—180, mehkih drv 100, Krma: q sladkega sena 75, pol sladkega 50, kislega 40, slama 50. Zelenjava in gobe: kg solate 5—6, radiča 7—8, zgodnjega zelja 1—1.50, rdečega zelja 8—4, kislega zelja 2—3, karfiol 10—20, kolerab 4—5, špinata 8, paradižnikov 3, kumar 0.75—1, buč 0.75—1, fižola v stroju 6—8, luščnega fižola 3—4, čebule 2—2.50, česna 15, krompirja 1—1.25, repe 0.50, kisle repe 3, korenja 3—5, peteršilja in zelenjave za juho 7, merica jurčkov 5—6. — Mestno tržno nadzorstvo v Ljubljani, dne 12. septembra 1925.

Kupite najbolje in najcenejše pri trdki palača »Ljubljanske kreditne banke« in Gospodarskega centra 14.

Vsi DELI, OPREMA in PNEVMATIKA na zalogi!

Iz štajerske.

Popravek. Shod dr. Hodžarja, o katerem smo večeraj poročali, se ni vršil v Dramljah, ampak v Grižah.

Sv. Pavel pri Preboldu. Tu je umrl državni cestar Josip Obriskal v najlepši moški dobi. Pogreb se je vršil v nedeljo, dne 6. septembra 1925, z mnogobrojno udeležbo občinstva od blizu in daleč. Pogreba so se udeležili tudi razen enega vsi tovariši celjske sekcije z g. nadsvetnikom ing. Marekom in cestnim nadzornikom Lukmanom. Rajnik je bil zelo psijubljen.

IZ MARIBORA.

NAŠE ŠOLE V LETU 1925—1926.

Srednje šole so se obilno napolnile in po-čitniško življenje se počasi uvršuje v tok normalnega šolskega življenja. Naša gimnazija raste, kar nas posebno veseli. Brihten clovek, ki se ravno na tem zavodu izobrazi za vse mogoče panoge realnega življenja, dobi v očeh ljudstva popolno izobrazbo samo na tem zavodu. Za to mu ravno ljudstvo zapne in pošilja najboljše sinove na ta zavod. Istvo je pa seve prepričano, da bodo vse tozadevne priprave točne. Zato je naravno, da tako na dijake kakor na ljudstvo zelo neugodno vpliva dejstvo, da naučna uprava ni izvršila raznih predpriprav za točen pričetek učnega. Dijaki so pričeli prihajati že 24. avgusta, se dolgočasili, postajali po ulicah, trošili denar in delali nepotrebne stroške; pa kljub temu, dasi je minilo že dobre tri tedne, še danes ni urejenega definitivnega pouka, ker ni niti še imenovanja učiteljskih moči in drugih pogojev, da se bi mogel pouk točno in v polnem obsegu vršiti. Da ta netočnost in zavlačevanje vpliva na dijaštvo več kot demoralizujoče in škoduje ugledu šolske uprave, je več kot jasno. Gospoda! Je že čas, da se za šolo vse ob pravem času pripravlj! — Dobili smo nov disciplinarni red. Vsak šolnik, ki je le malo pogledal v njegovo vsebino, vidi pač v njem polno policijskih predpisov, pa malo vzgojnih momentov. Dovoljuje se letos mladini neovirano obisk kina, lanske leto je bilo strogo prepovedano! Plesne vaje so dovoljene vsem učencem višjih razredov, lanske leto le abiturijentom! Ne bomo se spuščali v kritiko

umestnosti oziroma neumestnosti teh odredb, poudarjamo le moment, ki ga mora upoštevati vsak šolnik, da namreč na tem večnem spreminjanju, na tej večni nestalnosti trpi vzgoja, ki zahteva trdnih, stalnih smernic. Prepoved se izpodbija z dovoljenjem in obratno. Ali kaj gledate v dušo naraščajočega dijaka, ali kaj mislite na to, kako to vpliva na izoblikovanje značaja, da se ravno s tem nestalnost, vihravost vzgaja?

In pasus: Sokoli-dijaki smejo nositi svoje znake, Ori-dijaki pa ne! Odkod ta razlika? Je to utemeljeno v pedagogiki ali pravici? Mislimo, da je edino pravilno stališče: Ali vsem, ali nobenemu! Kako bo to privilegirano stališče vplivalo na disciplino, vzgojo, šolo vobče? Ali se hoče s tem že v kali vzgojiti v srch zapostavljenih vsako prepričanje na pravičnost?

In pasus: Vse življenje dijakov, ki se udeležujejo v društvi, naj stopi pod policijsko nadzorstvo. Torej so ravnatelji in učiteljski zbori nedorastli za vzgojno, uspešno kontrolo svojih učencev, da jim je treba iskati kuratele izven zavoda? Naj se res ubije vsak polet v idealnem dijaštvu?

Ali nadalje kaj mislite resno na problem koedukacije moške in ženske mladine v srednjih šolah? V razredih je do tretjine ženske mladine. Ali mislite, da se bo ta težki problem dal reševati, ne da bi trpela škoda v razvoju niti moška, niti ženska mladina v tem sistemu? Misli! bo gotovo treba na to, da se vsled naraščajočega poseta ženske mladine ustvarijo posebni ženski zavodi! Začnimo — ali pa vsaj mislimo na to!

Poudarimo pa še eno plat dijaškega življenja, ki postane lahko usodopolna: materialna stran. Kakor čujemo, so dijaki, ki štirinaest dni niso za večerjo, niti za kosilo imeli drugega, kakor kruh in vodo. Clovekoljubne inštitucije, ki so vsaj skromno oskrbovale nešteto dijakov, so prenehale, nekatere životarjijo oziroma bodo imele, n. pr. Dijaška kuhinja, veliko dela. Manjka sicer rajnega dijaškega očeta dr. Medveda pri tej ustanovi, upamo pa, da se bo tu dobilo zanj dobro nadomestilo. Žal in zopet žal, da je prenehala dijaška večerja! Tarnanje se sliši pri vsakem koraku. Nujno je torej, da se ta institucija oživi kakorkoli.

Poudarili smo nekaj momentov, o katerih moramo razmišljati, če nam je na srcu usoda naših dijakov. Upamo, da vsaj ta mig ne bo glas vpiočnega v puščavi in se bo začelo o tem resno razmišljanje, temu razmišljanju pa bodo sledila resna dejanja.

Cercle français. Francoski krožek otvori dne 2. oktobra zopet svoje francoske kurze, in sicer tri kurze za odrasle, dva kurza za otroke od 6. do 10. leta, ponavljalne kurze za šolsko mladino in večerne kurze v malih skupinah po dogovoru. Nadaljnja natančna pojasnila in prijave se dajejo in sprejemajo vsako sredo od petih do sedmih zvečer v društveni čitalnici na državni gimnaziji, od 2. oktobra naprej tudi v kurzijah samih.

Gostovanje mariborske drame. Sreda, 16. sept., ob 20. uri v Murski Soboti: »Satan v ženski«. — Četrtek, 17. sept., ob 20. uri v Murski Soboti: »Georges Daudin« ali »Prevarani soprog«. — Četrtek, 17. sept., ob 20. uri v Ljutomeru: »Satan v ženski«. — Petek, 18. sept., ob 20. uri v Ljutomeru: »Georges Daudin« ali »Prevarani soprog«. — Petek, 18. sept., ob 20. uri v Gornji Radgoni: »Satan v ženski«. — Sobota, 19. sept., ob 20. uri v Ormožu: »Satan v ženski«.

Drž. posredovalnica dela izkazuje za pretekli teden: 137 prostih mest, 189 oseb iskalo službe, uspešnih posredovanih je bilo 65. 37 oseb odpotovalo.

IZ TRBOVELJ.

Licitacija gramoz. Pri cestnem okrajnem zastopu v Laškem se je vršila v nedeljo licitacija gramoz za okrajne ceste v Trbovljah. Konkurenca je bila velika, tako da se je gramoz, ki se ima dovažati za nasipanje cest, licitiral pod tako nizkimi cenami kot nikdar poprej. Cesto od g. Kukenberga v Trbovljah pa do kolodvora je dobil gosp. Hauck J. za 39 Din kub. meter, od g. Kukenberga do g. Malgaja v Gaberskem g. Kmet M. za 62 Din kub. meter in od g. Malgaja do Miheve ride nad Gaberskem pa g. I. Ferenc za 63 Din kub. meter. Gramoz sam stane v občinskem kamnolomu 25 Din in po predpisu ne sme biti debelejši kot 1—4 cm³. Ta licitacija stopi izven veljave o Božiču. Nadzorstvo nad cestami je dobil g. Jože Goropčevšek, posestnik v Trbovljah.

Most na Vodah. Okrajni cestni zastop razširi na Vodah, kjer je največji promet, pri g. Lisacu kameniti most do Fortjeve škarpe, ker je sedanji za današnji promet preozek.

Sestanek zaupnikov ožjega krajevnega odbora SLS se je vršil večeraj, t. j. v nedeljo. Med drugimi točkami se je tudi obravnavalo glede občine. Krajna organizacija SLS protestira, da se pač govori o spremembi gerenta, nič pa o občinskih volitvah. Sklenilo se je naprositi tudi poslance, da intervenirajo na pristojnih mestih in se napravi konec gerentovanju. — Šolsko vprašanje nikamor ne pride naprej. Največji industrijski kraj v državi nima niti meščanske šole, kaj šele strokovne ali srednje šole. Pri Sv. Katarini se ni odprla niti dvorazredna ljudska šola, ker pravijo, da

ni učiteljev. Sploh hoče višji krajevni odbor SLS posvetiti vse svoje moči, da se te razmere odpravijo.

Tisočkronske doklade ne bo. Deputacija zaupnikov rudarjev se je mudila prošli teden v Ljubljani pri centralnem ravnateljstvu trbovjske premožgokopne družbe, da se izplača običajna kvartalna tisočkronska doklada rudarjem. Gospodje pri družbi so odgovorili, da ne morejo dati te doklade radi slabih naročil premoga. Ako se pa zboljša promet za premog in se dobe naročila, potem nakažejo morebiti v oktobru. Trbovjski rudarji pa znajo, da je cela zaloga na separaciji izčrpana že pred mesecem in je negativen odgovor samo izgovor. Zadnja izplača doklad je bila o večliki noči.

Iz Prekmurja.

Zbor prekmurskih zaupnikov SLS v Murski Soboti. V nedeljo, 13. septembra, je nad 300 odbornikov in zaupnikov prekmurskih krajevnih organizacij SLS napolnilo Dittrichovo dvorano v Murski Soboti. Celotno Prekmurje od Dolnje do Gornje Lendave je bilo polnoštevilno zastopano. Zborovanje je vodil poslanec Šiftar. Poslanec Klekl je podal politično poročilo, posl. Vesenjak je govoril o državnem gospodarstvu, zlasti o davkih in carinah, tajnik Kranjc pa o organizaciji SLS v Prekmurju.

Ljubitelji fotografije!

Prva slovenska učna knjiga

»KAKO SE NAUČIS FOTOGRAFIRATI«

JE PRAVKAR IZŠLA!

V vsaki knjižarni.

Cena 9 Din.

Iz ostale Jugoslavije.

Boj proti draginji kruha v Belgradu. V Belgradu se je tržno nadzorstvo bolj malo brigalo za pobijanje draginje najvažnejših živil, zlasti kruha, ampak je prepuščilo reguliranje cen naravnemu razvijanju oziroma svobodni konkurenci. Vse, kar je občina storila za pocenitev kruha, je bilo to, da je občina nakupila v času najhujše stiske nekaj moke, ter je oddajala za nižjo ceno pekom pod pogojem, da pečejo iz občinske moke nekoliko cenejši kruh. Znatni dobički pekov pa so pospešili ustanovitve delniške družbe »Orao«, ki je v Belgradu ustanovila veliko moderno parno pekarno in je začela prodajati kruh po znatno nižjih cenah kakor peki. To je peke ujezilo. Na bogvekakšen način se je doseglo, da so pomočniki družbe »Orao« nalašč kvarili moko, kvarili kvas, gneili v testo žeblice in drugo nesnago itd. Družba pa je prišla tem nagajivostim na sled. Nepošteno pomočnike je takoj odpustila, potem pa začela mesiti v kruh vsakih 10 dni srebrni denar s posebnim znakom, vsakega prvega v mesecu pa cekin s posebnim znakom in je obljubila izplačati vsakemu, kdor slučajno kupi hlebec z denarjem, povrh še 1000 dinarjev nagrade. Na ta originalen način je družba razvila svoj obrat tako, da je vrgla cene za 30 odstotkov nižje kakor so bile prej, številko njenih podružnic in prodajal pa se je v nekaj mesecih popetorilo.

Stanovanja za železničarje v Belgradu. Za zgradbo železničarskih stanovanj v Belgradu je odobrilo finančno ministrstvo kredit v znesku 17.611.600 Din. Stanovanjske hiše za železničarje bodo začeli zidati takoj.

Uboj zaradi enega grozda. Topničar Stefan Bažič se je šel pred nekaj dnevi sprehajati v okolici Niša. Bilo je okoli 10. ure zvečer. Ko je šel mimo vinograda kmeta Stojadinoviča, ga je prijel slast do grozdiča. Komaj pa je stopil v vinograd, se je postavil predenj lastnik vinograda Stojadinović, ki je Božiča na mestu ustrelil. Stojadinoviča so zaprli.

Planinstvo.

Sporazum o kretanju laških in jugoslovanskih planincev v obmejnih krajih.

Odkar nas ločijo umetne meje od naših bratov enkrat Julijskih Alp, s katerimi smo bili vedno tako vsled naravne lege kakor tudi kulturno, in stalnih stičih, je bil zlasti turistični obmejni promet v Julijskih Alpah ter v ostalih krajih skoroda popolnoma omejen. Le po dobri volji kaknega uvidnega laškega granitarja je bilo mogoče našim turistom tupalam tja dol v Trento k izviru sinje Soče in še malo naprej. Sicer je pa laški šovinizem, ki ima kot strah velike oči, do skrajnosti onemogočil uspešni razvoj slovenske turisticke in laških obmejnih krajev. Omeniti je treba samo slučaj v obmejnem pasu pri Železnikih, ko so pred dobrim letom ustrelili laški vojak nekega dijaka iz Škofije Loke in pozneje obstrlevali tudi uradno komisijo samo. Takih obžalovanj vrednih slučajev je bilo ob laško-jugoslovanski meji nešteto. Razumljivo je torej, da se obmejni turistični promet ni mogel dovolj razvijati. Vred tega je naša država pri sklepanju neitunske trgovinske pogodbe sklenila z laško državo v svrhu lažjega gibanja ter nemotenega gibanja turistov v obmejnih krajih obeh držav poseben, spečjalnen sporazum, ki bo znatno pripomogel k razvoju slovenske turisticke.

Ker je ta sporazum velike važnosti za razvoj slovenskega planinstva in bo gotovo naš planince ter turiste zelo zanimal, ga navajamo dobesedno:

Člen 1. Članom obeh pogajajočih se strank, ki so vpisani več kot eno leto pri društvih, ki imajo namen, da organizirajo izlete v visoke gore, kojih seznanjati pri pridržiti obe stranki, da si medsebojno izmenjajo v roku treh mesecev od dne uveljavljanja tega sporazuma, se morejo izdajati na prošnjo zainteresiranih društev posebne obmejne izkaznice po priloženem vzorcu celo v slučaju, ako člani dojavljajo ne bivanje na ozemlju obmejne kraja (cone). Te izkaznice bodo izdajale oblasti in sicer one države, kjer je sedež dotičnega društva,

ki so merodajne za izdajo obmejnih izkaznic v predvidenih v (prilogi e) trgovskega in navigacijskega dogovora, podpisanega v Belgradu 14. julija 1924.

Člen 2. Izkaznice, predvidene v prednjem členu, morajo biti vidrane od države, za koje ozemlje dajejo pravico kretanja, in sicer od oblasti, ki so merodajne, da jih izdajajo. Te oblasti morejo zavrniti vizum ali pa izjaviti, da že dovoljeni vizum ni veljaven in to v slučaju, ako gre za osebo, kojih obnašanje ni koristno in ki ne nudijo jamstva, da bodo uporabljali izkaznice za namene, za katere so določene. Oblasti so dolžne v takem slučaju medsebojno objaviti mere, ki so jih osvojele ter odvzeti izkaznice.

Člen 3. Osebe obmejne izkaznice, izdane v smislu prejšnjih členov, dajo imetnikom pravico, da se gibljejo tudi izven zahtanih potov (rout), toda v mejah obmejne cone druge države, tako, da jim je mogoče zapustiti to cono in se podati na najbližjo železniško postajo. Imetniki teh izkaznic pa nimajo pravice gibanja izven meja kraja, odnosno oblasti, kjer ima sedež oblast, ki je izkaznico vidrila.

Člen 4. Ena in ista izkaznica more biti vidrana od merodajnih oblasti za več krajev (provinc). V slučaju organiziranih izletov, ki jih delajo skupine več kot 10 oseb, se mora o izletu obvestiti oblast dotične obmejne države, kjer ima sedež društvo, kamor spadajo dotični turisti. Ti se ne smejo podati na ozemlje druge države, razven če imajo izkaznice, predvidene v členu 2. To obvestilo mora tudi vsebovati osebo, ki je odgovorna pred dotično oblastjo, ki bo izdala potrdilo o prejeto obvestilo. Odgovorna oseba mora ravno tako o izletu obvestiti najmanj tri dni pred izvršitvijo dotično najbližjo obmejno oblast, kamor se bo izlet vršil. To obvestilo naj se izvrši s priporočenim pismom.

Člen 5. Osebe, ki imajo izkaznice, predvidene v členu 1., morajo nositi običajno turistovsko opremo in pa hrano za čas izleta. Ne smejo pa vnašati predmetov in živil, ki so podvržene carini, razven v mejah konsumacije, določene za dobo 48 ur. Osebe morajo zadostiti vsakemu vprašanju carinskih oblasti glede osebne preiskave in glede preiskave prtljage. Lahko se preiščejo na vsako zahtevo merodajnih organov države, kjer se nahajajo. Pri sebi ne smejo imeti bančnih nakaznic razven kolikor to dopuščajo veljavne odredbe dotičnih držav. Posedniki izkaznic, ki jih predvidevajo prejšnji členi, ne smejo ostati več kot tri dni na ozemlju druge države. Po tem roku se bo ravnalo z njimi, ako nimajo za to posebnega dovoljenja od merodajnih oblasti te države, kot s polniki brez dokumentov in so podvrženi običajnemu zakonu.

Člen 6. Obmejne izkaznice, predvidene v členu 1., se bodo izdajale brez vsake pristojbine. Člen 7. Ta sporazum se bo ratificiral in ratifikacije se bodo čimprej izmenjale. V veljavo stopi en mesec po izmenjavi ratifikacije ter ostane v veljavi tri leta po tem dnevu. Ako katerega od sklepajočih strank naznani drugi 12 mesecev prej nemoro, da hoče prekiniti ta sporazum, ostane isti v veljavi še eno leto, počenši od dne, ko je ta drugo obvestila.

Podpisano v Neitunu 18. julija 1925.

Temu sporazumu je pridejal tekst, kako se mora izkaznica glisiti.

Spomenik znamenitemu polarnemu raziskovalcu kapitanu Scottu in tovarišem, ki so z njim vred našli smrt na južnem tečaju.

GRITZNER in FENIKS KOLESA

in živalni stroji edino elegantni, najprejnejši, najtudi najcenejši samo pri

JOS. PETELINC-U,

poleg Prešernovega spomenika, Ljubljana.

Raznoterosti.

Silna povodenj na Kitajskem.

Pariz, 15. sept. (Izv.) Iz Tientsina poročajo, da je reka Hoangho preplavila velik del province Šantung. Nan 3000 ljudi je potonilo.

Pariz, 15. sept. (Izv.) Voda je preplavila ravnilno ob reki na 15 milj daleč na obeh straneh. Reka je po nekod do 30 čevljev globoka. Povodenj je posledica silnih nalivov v Srednji Kini. Vsa žetev je uničena in prebivalstvu grozi lakota. Povodenj je ena najhujših, kar jih je provinca Šantung doživela.

Kdor napada, naj podpiše! Plzenski časnikarji so sklenili, da ne bodo priobčevali v svojih listih nobenih napadov na politične osebe in tudi ne nobenih kritik vladnega delovanja brez podpisa. Kdor hoče kritizirati javno delovanje političnih oseb, mora svojo kritiko podpisati. Tudi napadi na privatno življenje politikov morajo biti podpisani.

Velika ustanova za poljske narodne in kulturne namene. Poljski knez Zamojski je daroval svoja ogromna veleposesstva državi. Po-

sestava leže večinoma na severni strani Tatve. Ustanovo bodo opravljali predsednik poljske države in poznanjski in gnezinski nadškof.

Trgovina z dekleti. Praška policija poroča, da je v preteklem letu izginilo iz Češkoslovaške nad 100 mladoletnih deklet, ki so padle brčkone brezvestnim trgovcem z dekleti v roke. Policija je od teh deklet našla le 22, vse druge so neznano kam izginile.

Izsuševanje Vardarske doline. Kakor javljajo iz Aten, je grško finančno ministrstvo podpisalo pogodbo z nekim angleško-ameriškim konzorcijem, po kateri bo ta konzorcij izsušil dolino Vardarja in doline drugih rek v Macedoniji. Na ta način bodo pridobili 220 tisoč hektarov rodovitne zemlje in bo tako Grčija lahko krila svoje potrebe po cerealijah doma.

Zaprli so na Dunaju 27 letnega dijaka Božidarja Matašiča, ker je hotel od neke visoke osebe izsiliti 5000 šilingov (okoli 40.000 Din).

Zločinci v Ameriki. Kriminalna ameriška statistika je ugotovila, da je nad 1 milijon ameriških državljanov že obremenjenih s kakšno policijsko ali sodnijsko kaznijo. To je en odstotek vsega prebivalstva. Prste so odšteli 925.000 osebam, v policijskih zapisnikih pa imajo po abecednem redu urejenih poldrug milijon imen. Največ zločinov rodi alkohol, zlasti med mladino. Ženske so v statistiki udeležene le s 5 odstotki. Po statistiki spada med najbolj navihane zločince mož, ki je došel nastopil že pod 147 izmišljenimi imeni.

Dirjaki so dostojnejši kakor civiliziranci. Misionarka ms. Pieper, ki se je po daljšem delovanju v pokrajini Masumba v belgijskem Kongu vrnila v New York, se zgraža nad obleko ameriških žensk. Pravi, da so Američanke slabše kakor zamorke. Dejala je: »Leta in leta sem se trudila, da sem dopovedala ženskam v Masumbi, da njihova obleka ne sme obstojati le iz nekaj verižic, palmovega olja in solčnih žarkov. Vidim pa, da imajo naše ženske na sebi le šminko in puder, obleko pa le nakažejo (kakor nakaže poet s tremi pikami misli, ki jih ima).«

Avionet za snajenje čevljev. Neka newyorška tvrdka je baje začela izdelovati aparat, ki avtomatično snajijo čevlje. Aparat okrotači blato, čevlje naneže in zgledi do ne navadnega sijaja in to vse v pol minute. Uboji snajilci čevljev! Zopet bo nekaj brezposelnih.

S svojimi denarjem ne ve kam 85 letni ameriški bogataš Leopold Schett. Dva in pol milijona dolarjev je že daroval za sirotišnico. Ima pa za razdati še nekaj 30 milijonov. Sedaj se je obrnil preko časopisov na javnost, da mu svetujejo ljudje, kako bi najbolj pametno razdelil svoje premoženje.

Krojaški atelje

K. Pučnik

Tavčarjeva ul. 3

najboljše angleško blago

prvovrstno delo

Cerkveni vestnik.

Gg. duhovniki, ki se žele udeležiti duhovnih vaj pri oo. jezuitih od 21. do 25. septembra zjutraj, se morejo še ta teden prijaviti. — Jezuitski kolegij, Ljubljana, Zrinskega 9.

Duhovne vaje v Rogoški Slatini za duhovnike lavantinske škofije se vršijo od 21. do 25. septembra, t. j. od prihodnjega ponedeljka do petka. Vodil jih bo vseuč. profesor g. dr. J. Ujčić iz Ljubljane. Gospodje, ki se še doslej niso javili škof. ordinariatu, naj blagovolijo nemudoma svojo prijavo poslati na nadžupni urad Sv. Križ pri Rogoši Slatini. To pa zato, da ugotovimo natančneje število udeležencev. Kdor se v zadnjem trenutku odloči, lahko pride brez skrbi, ker je za dobro hrano in lepi stan dovolj oskrbljeno. Stroški so proračunjeni na približno 50 Din dnevno.

Slovenska tridnevnična v Karmelu na Selu 19., 20. in 21. septembra. Število častivcev Male sv. Terezije raste čedalje bolj, kot se od dne do dne unozuje čudeži, ki se dogajajo na njeno mogočno priprošnjo. Tisoči in tisoči romajo v Lisieux, kraj svetih spominov. Z novim navdušenjem, polni sladkega blagoslova, se vračajo s svetišča Male Cvetke. Vsi pa ne moremo v daljnjo Normandijo. Zato prihiti Mala sv. Terezija sama k nam in stopi v dneh slovenske tridnevnice v našo sredo. Prvič bo letos obhajala svoj godovni in smrti dan, ožarjena s svetlišča gloriole. Kaj primerno je zato, da se na ta pomenljivi 30. september pripravimo prav slovesno. Vesoljni svet tekmuje v proslavi Male Cvetke. Tudi mi nočemo zaostati. Slovesnost prične z otvoritvijo tridnevnic v petek 18. septembra, ob pol štirih popoldne. Najpreje bo slavnostni govor. Nato pete litanije Male sv. Terezije. Popoldne bo vse dni isti red, tudi 19., 20. in 21. sept. Vedno ob pol štirih govor, nato pete litanije Male sv. Terezije. V soboto 19. sept. bo ob pol petih prva tih sv. maša. Ob pol šestih slovesna sv. maša. Nato pridiga in več tihih sv. maš. V nedeljo 20. sept. ob pol petih prva tih sv. maša. Ob pol šestih tih sv. maša in kratak govor prevzisenega g. kneževskega. Ob tri štiri na osem slovesna sv. maša. Potem pridiga in več tihih sv. maš. V ponedeljek 21. sept. ob pol petih tih sv. maša. Ob pol šestih slovesna, nato pridiga in več tihih sv. maš. Popoldne ob pol štirih sklepni govor. Po litanijah sv. Male Terezije zahvalna pesem. Kdor se udeležil tridnevnic vsaj enkrat, zadobi pod navadnimi pogoji popolni odpustek. Cerkev ostane okrašena do 30. sept. smrtne in godovnega dne Male sv. Terezije, ki bo tudi slovesno obhajana. Natančnejši spored za ta dan bo pravočasno objavljen v »Slovenec«. Pojdimo k sv. Mali Cvetki, ki bo tem bolj vesela, čim več nas bo in čim več prošenj in zaupanja ji prinesemo! Hitimo k Njej, zavedajoč se tolažilnega zagotovila, »da bo njena nebašna blaženost zamlanost daliti dobroto«.

Prosveta.

Naša dramatična šola.

(Opombe k Pravilniku Dramatične šole v Ljubljani.) (Konec.)

§ 16. Gojenci se morajo podvreči disciplinarnemu redu, ki velja za srednje šole.

Za igravsko šolo bo treba še posebnega disciplinarne reda.

§ 22. Kot učne knjige služijo domača literatura in svetovno dramsko pesništvo po izbiri posameznih učiteljev.

Ta paragraf je nekoliko enostaven in vsaj meni malo težko razumljiv. Za učne knjige smatram jaz namreč samo strokovne knjige, ki so bile ali prav za dramatično šolo spisane ali pa vsaj za dramatično šolo odobrene. Takih knjig — in še celo iz domače literature — pri nas sploh nimamo. Da za »predpisane« učne knjige (tudi iz teoretičnih predmetov) ne moremo jemati nemških ali francoskih, ker nam naših spet manjka, je tudi jasno. Glavna so in ostanejo pri vsej stvari le učiteljeva predavanja. Zato je sploh pogrešno, predpisovati v paragrafih učno gradivo, posebno če je ves paragraf potem take narave, kakor je to gornji.

Neprimerno boljše delo bi storilo vodstvo Igravske šole (pa naj bo to že Udruženje, ali država ali privatnik), če bi naprosilo naše učenjake, da nam sestavijo vsaj nekaj provizoričen temelj za književno izreko slovenskega jezika in bi jim obenem tudi delo založilo. To je tista »učna knjiga iz domače literature«, ki jo vsi krvavo pogrešamo in brez katere je vsak napredek v gledališču popolnoma izključen. Vse početje in vsa pehanje v naši gledališki umetnosti je čisto brezplodno in brezpomembno, dokler nimamo pisanih in pa splošnoveljavnih zakonov o književni izreki slovenskega jezika. Torej: pravila o izreki slov. jezika, to je prva učna knjiga!

Da bi bilo tako delo dobrodošlo in velpotrebno tudi vsem našim igravcem in diletantskim odrom, ni treba poudarjati. Kajti jezik, ki ga govori danes večina naših igravcev in vsi gojenci naše dramatične šole, sploh ni jezik, temveč navadna zmes vseh živih in neživih dialektov. Jezik našega narodnega odra je žalostna brozga, ki bije v obraz in ponos vsem, ki imajo še malo posluha in čuta; oskrunjen je ta jezik in zdravo občinstvo bi ga že davno obsodilo, da ni v dolgih letih zastupljano in goljufano v posluhu čisto otopelo! Zdej pa ta jezik pobožno sprejema, v svojih kritičnih zastopnikih pa ga celo hvali!

Da bi me vendar uslišal kak mecen ali založnik in odrihal tistih par tisočakov za to prepotrebno delo, ki bi brž odpomoglo vsem tem težavam! —

K zaključku še nekaj splošnih opazk.

1. Od javnih produkcij naj prvi letnik sploh izostane. Za drugi in za tretji letnik pa bi ustanovil dve produkciji in sicer eno interno koncem zimskega in eno javno koncem letnega semestra. Prva (interna) produkcija bi se vršila v kaki manjši intimni dvorani, druga (javna) pa v gledališču.

Mimogrede: še manj uvidim potrebo, da bi morali gojenci splošnega letnika nastopati javno. Če so diletantje in se ne mislijo posvetiti igravskemu poklicu, nas njihovo znanje v gledališču ne zanima. Na javni produkciji igravske šole nas zanima edino-le neposredni igravski naraščaj in nič drugega. Vse drugo moti in je odveč.

2. Vodstvo igravske šole naj bi z gojenci o prilikah prirejalo redne poučne ekskurzije v naravo, v muzeje, v umetnostne razstave in slikarske galerije; enkrat na leto pa naj bi skušalo prirediti tudi daljšo ekskurzijo v inozemstvo (Praga, Dunaj, Zagreb, Trst), da dobé gojenci vpogled v gled. umetnost sosednih narodov in da spoznavajo na licu mesta velike sodobne igravce in vzore.

3. Za absolvente naj bi šola poskrbela tudi večmesečni praktični pouk v maskiranju.

4. V dramatični igri naj učitelj ne pozabi predavanj oz. vaj v družabnem vedenju. To je za igravca neobhoden predmet.

5. Pri podeljevanju absolutorija naj bi vodstvo igravske šole postopalo s skrajno strogostjo. Odločuje naj kvaliteta in ne kvantiteta absolviranih gojencev. Slovenska dramatična šola mora imeti glas in težo, če ne v tujini, pa vsaj v domači državi. —

Radi pomanjkanja prostora sem se moral zaenkrat omejiti le na najnujnejše opazke ozir. predloge. Upam, da bo vzporedno s kvaliteto šole rastle tudi zanimanje zanjo, da sčasoma tudi slovenska javnost spozna njen važni pomen in jo po svojih možnostih moralno in gnetno podpre.

C. D.

Knjižnica katol. prosv. društva v Šiški prične poslovati dne 20. septembra (v nedeljo). Odprta bo celo sezono od nedeljah od pol 11 nadalje. Člani se vabijo, da se knjižnice pridno poslužujejo.

Stanko Premrl: 4 ženski dvospevi s spremljevanjem klavirja in Emil Adamič: 8 lahkih moških zborov. Obe zbirki ste izšli v založbi pevskega društva »Ljubljanski Zvon«. Doba se tudi posamezni glasovi (dvospevi) in posamezne partiture. Naročila na naslov: Pevsko društvo »Ljubljanski Zvon« v Ljubljani, založba muzikalij. Te lepe in lahke skladbe bodo našim zborom zelo dobrodošle in jih radi priporočamo.

Gospodarstvo.

France Seunig:

Za takojšnjo stabilizacijo dinarja.

(Dalje.)

V devetdesetih letih preteklega stoletja so že spoznali, posebno v gospodarsko razviti Angliji, da padanje cen, ki je bilo takrat posledica premajhne produkcije zlatih rudnikov v razmeri s potrebami onih dežel, ki so spreminjale srebrne valute v zlate, da to padanje uprlopašča gospodarstvo, ustvarja brezposelnost itd., isto kar mi danes opažamo, čeprav je nivo cen pri nas samo v neznatni meri padel. Samo tedaj, ko bomo imeli stabilne cene in pa stabilen intervalturni kurz dinarja, moremo pričakovati procvit našega narodnega gospodarstva.

Če se danes Narodni banki naloži dolžnost, da drži kurz na gotovi pariteti, tedaj je ni sile na svetu, ki bi mogla dvigniti dinar preko te paritete. Metoda, ki se je v povojnem času že tolikokrat preizkusila je tako enostavna, da je lahko vsakemu razumljiva.

Treba je samo, da Narodna banka plača za vsak dolar oziroma angleški funt (v devizi ali valuti) gotovo stabilno ceno in s tem je preprečeno tudi nadaljnje padanje ostalih deviz oziroma dviganje dinarja. Če spremenimo oni nesmiselni paragraf zakona o Narodni banki, po katerem se računa kritje v dolarjih, funtih itd. po predvojni pariteti, kar gotovo ne bo delalo nikakih težav, — v kolikor je to sploh potrebno — potem so v svrhu preprečenja nadaljnjega dviga dinarja potrebna sredstva Narodne banke praktično in teoretično neomejena. Kajti vsak bankovec, ki se na tej podlagi na novo izda, je popolnoma krit z dolarji in angleškimi funti, in če hočemo celo z zlatom (ako spremenimo dolarje oziroma funte v zlate). Povečanje obkoka bankovcev bi ne pomenilo inflacije, to tem manj, ker naš obtok bankovcev nikakor ne odgovarja potrebam našega gospodarstva. Med tem, ko se je v drugih državah obtok bankovcev, pri računih na zlato, po vojni povečal za 100, celo 200 %, znaša naš relativni obtok bankovcev samo 40 zlatih dinarjev. To pomanjkanje bankovcev se nam prav jasno pokaže v obliki povečanja žiro — dobroimetij pri Narodni banki, ki se smatrajo ravno tako za denar, kakor bankovci, kar je že pred vojno dokazal znani nemški denarni teoretikar, pokojni Bendixen. Ta žiro-dobroimetja so v letih 1924. in 1925. pa v zadnjem času narasla od približno 200 do 790 milijonov dinarjev. Ob enem pa tu vidimo, da se je naš virtualni denarni obtok (bankovci + žiro-dobroimetja), zbog takozvane deflacionistične politike, povzdignil na 6.6 milijard dinarjev. Vse države, ki so stabilizirale svoje valute (Avstrija, Nemčija, Ogrska, Poljska), so zvišale obtok bankovcev na 2, celo 8 kratno višino, ne da bi se pokazali pojavi inflatoričnega značaja, kajti s povečanjem obkoka bankovcev so se tudi povečale rezerve deviz in zlata. Nasprotno, zlasti indeksi cen (v veletrgovini) se giblje v teh državah med 140—150, med tem ko je dosegel naš zlati indeks višino 165. (Dalje.)

* * *

Tvornica papirja v Mariboru. Po dosedaj še nepotrjenih vesteh namerava neka češka finančna skupina zgraditi v Mariboru ali okoli večjo tvornico finega papirja. Tvornica bi imela približno 300 do 350 delavcev.

Znižanje mešetarine in pristojbine pri obračunskem zavodu v Zagrebu za državne papirje. V smislu sklepa borznega sveta zagrebske borze se znižuje mešetarina pristojbine obračunskega zavoda zagrebske borze pri državnih papirjih od 1 na 0.5 odstotka. Znižanje je stopilo v veljavo 14. t. m.

Nov način trgovanja na zagrebski borzi. Na podlagi svoječasnega sklepa borznega sveta in po želji zainteresiranih podjetij je predsedstvo odredilo, da se od 14. t. m. dalje trguje s papirji, ki notirajo na zagrebski borzi, na dva načina: 1. po sistemu izklicavanja (Kullissenwerte), 2. izvenkulisni sistem (Schrankenwert). Po prvem sistemu se bodo trgovali naslednji papirji: državni; vojna škoda (promptna in za ultimo tekočega in naslednjega meseca); Eskomptna, Katoliška, Poljedelska, Kreditna — Zagreb, Hipo, Jugo, Obrtna, Praštediona, Slavenska, Ujedinjena; Berger, Croatia, Eksploatacija, Ogulin-Lika, Gutman, Slavski, Slavonija, Sečerana, Isis, Trbovlje. Ostali papirji se bodo trgovali po drugem sistemu.

Borze.

Dne 15. septembra 1925.

DENAR.

Zagreb. Berlin 13.30—13.40 (13.32—13.42), Italija 231.31—234.31 (232.80—235.20), London 271.22—273.22 (271.08—273.08), New York 55.73—56.33 (55.66—56.86), Praga 165.48—167.48 (165.16—167.16), Dunaj 7.87—7.97 (7.86—7.96), Curih 10.80—10.88.

Curih. Belgrad 9.225 (9.225), Berlin 123.30 (123.30), Italija 214 (214.5), London 251.2 (251.2), New York 518.20 (518.20), Pariz 244.5 (243), Praga 15.35 (15.35), Dunaj 73.05 (73.05), Amsterdam 208.40 (208.25), Bruselj 22.80 (22.90).

Trst. Belgrad 43.375, London 117.80, New York 24.30, Pariz 114.35, Praga 72, Dunaj 34.5, Curih 46.9.

Dunaj. Belgrad 12.625, Kodanj 173.30, London 34.35, Milan 29.27, New York 708.45, Pariz 33.47, Varšava 119.35. — Valute: dolarji 710.60, francoski frank 33.50, lira 29.26, dinar 12.615, češkoslovaška krona 20.95.

Praga. Lira 139. 375, Zagreb 60.30, Pariz 159.625, London 163.60, New York 33.75.

VREDNOSTNI PAPIRI

Ljubljana. 7 odst. inv. posojilo 80 (den.), zastavni listi 20—25, komercialne zadolžnice 20—25, Čejska posojilnica 201—205, Ljubljanska kreditna 225—240, Merkantila 101, Praštediona 930—950, Kreditni zavod 175—185, Strojne tovarne 90 (den.), Trbovlje 375—390, Večje 120 (den.), Nihag 34—40, Stavbna družba 165—180.

Zagreb. Hrv. eskomptna 123—124, Kreditna 132, Hipobanka 73—73.50, Jugobanka 116—116.50, Ljubljanska kreditna 230, Praštediona 950—960, Slavenska 66, Srpska 137—138, Eksploatacija 50, Sečerana 505—510, Nihag 38, Gutmann 430, Slavex 130, Slavonija 51.50—52.50, Trbovlje 380, Večje 125, 7 odst. inv. posojilo 77.50—80, vojna odškodnina 332—337, za oktober 335—336, za december 345.

Dunaj. Alpeine 29.7, Greinitz 13.8, Kranjska industrijska družba 35.5, Trbovlje 46.8, Hrvatska eskomptna 16, Leykam 18.6, Gutmann 21, Mundus 92, Slavonija 6.1.

BLAGO.

Ljubljana. Les: Deske pod mero, 20, 25 in 30 mm. feo meja 495 (den.); testoni, monte, od 10 do 30 cm. feo meja 550 (den.); bukova ogelja, feo meja 1 vag., zaklj. 87.50; bukova drva, 1 m dolžine, suha, feo meja 2 vag., zaklj. 23.50. — Zito in poljski pridelki: koruza slav.,

par. Ljubljana 200, 215, laneno seme, la, feo Ljubljana 540 (den.); fižol mandolon, feo Postojna tr. 2 vag. zaklj. 950. — Eksekutivna prodaja: Remeljni, II. in III. vrste, feo skladišče: 35-70 kom. 129: kub. m. 1.264, 60-60 kom. 15: kub. m. 0.216, 70-70 kom. 313: kub. m. 6.136, 80-80 kom. 5: kub. m. 0.128, 100-100 kom. 25: kub. m. 1. — kub. m. 8.743 1 vag. zaklj. 425.

Ljubljanska porota.

Cela družina zatočišče tatov. Tatinska brata.

Včeraj se je vršila cel dan obravnava proti bratom Rudolfu in Francetu Kržolju, doma iz Odrge pri Trebnjem na Dolenjskem. Obtožena sta radi 10 slučajev tatvine in starejši se radi težke telesne poškodbe. O starešem Rudolfu pravijo in pišejo, da je na vse načine zvit, premeten in predrzen tat brez stalnega bivališča in zaslužka. Potuje po sejnih, po deželi mešetari in prihaja tudi v Ljubljano. Potika se po gostilnah podnevi in ponoči in nobeden ne ve, kje dobiva denar. On sam trdi, da ga podpira mati njegove žene, ki je pri več tatvinah možu pomagala in je bila za to že obsojena pred deželnim sodiščem radi soudeležbe tatvine na 3 mesece ječe in je kazen že prestala. Rudolf vodi s seboj mlajšega brata in ga prav dobro uvaja v te temne posle. Ima stalne zveze z drugimi tatovi in mu je težko priti na sled. Oba sta delomirna postopata. Občina sama prosi, da naj jih izroče po prestani kazni v prisilno delavnico. Tudi predkazni jih označujejo kot nevarna tatova, ki sta nepoboljšljiva. Eden je bil namreč sedemkrat, drugi pa že devetkrat predkaznovan radi tatvine. Dosti boljše ni tudi ostala družina. Vsi so bili že zaprti radi tatvine in sicer oče petkrat, mati trikrat in mlajša hčerka že dvakrat. Obsežna obtožnica jima očila v kratkem sledenče tatvine: Dne 8. oktobra lani sta ukradla pri Klemenčiču v Litlji Francetu Pleničarju in pa Albinu Dolšku kolesa, vredno vsako po 1750 Din. Ko sta šla s kolesi domov, sta vdrila v Bregu pri Litlji v hlev posestnika Josipa Simončiča in sta mu odpeljala 7000 Din vredno kravo. Kmalu nato je vlonil Rudolf v zaklenjeno žitnico Janeza Zupančiča na Odrgi in mu je ukradel s pomočjo žene, ki mu je tudi pomagala odnašati, precejšnje količino pšenice, krompirja in drugih pridelkov in pa nekaj čevljev, podplatov, gornjega usnja in pa eno sekuro. Začetkom oktobra si je pozelela njegova žena kurje juhe. Postrežljiv mož je šel k posestniku Janku Varlu v Trebnjem in mu je odnesel za ženo kuro, za seboj pa petelina, vredna 150 Din. Ker je perilo drago in ga nista hotela kupovati, sta se splazila v kuhinjo Anke Rebernikove v Starem trgu in sta ji odnesla več kosov namočenega perila. Mimogrede sta šla h Krevsu na Vrhopč, kateremu sta ukradla več perila in različnih rut v vrednosti za 2000 Din. Tudi Matevžu Viščaju v Telčah sta odnesla skoro za 2000 Din perila in obleke in Karlu Abačiču v Črnomlju pa droje jahalne hlače, vredne 315 Din. Vse te navedene tatvine sta izvršila Rudolf Kržolj in njegova žena. Sam pa je vzel posestniku Josipu Nosetu iz Repa srebrno uro z verzičco. Ignaciju Dularju je odnesel v neki gostilni na Starem trgu plišast klobuk, vreden 285 Din, sodnemu predstojniku Karlu Abačiču v Trebnjem pa je ukradel iz verande za okoli 500 Din perila. Poleg tega pa je obtožen starejši brat, da je dne 3. oktobra 1924 v Starem trgu sunil Antona Goleta z nožem v hrbet in ga težko poškodoval. Po prečitanih te obsežne obtožnice pa je prišla še ena obtožnica proti Rudolfu Kržolju. Ta mož je namreč 1. julija letos pobegnil iz zapora okrajnega sodišča v Litlji. Napotil se je domov, kjer je ukradel svoji sestrini Frankiški Slavčič delavsko knjižico. Popravlil je knjižico na ime Franc Slavčič in je stopil kot tak v službo pri posestniku Ivanu Pečnikarju pri Sv. Jakobu ob Savi. Tam pa so ga orožniki 16. julija letos končno aretirali.

Pri obravnavi sta nastopala oba obtožena popolnoma mirno in sta kot stara zakrtnjena grešnika, že vajena sodišč in zaporov, tajila, kolikor sta pač tajiti mogla. Priznala sta le, kar so jima priče nepobitno v obraz dokazale. Zagovarjata se deloma s pijanostjo, ali pa odločno trjita in trdita, da jih priče zamenjavajo z drugimi postopati. — Po opoldanskem presledku se je nadaljevala obravnava in je trajala do pol osmih zvečer. Oba obtožena sta vstrajala pri dopoldanskem zagovoru in sta le prav malo pripoznala. Številne priče pa so potrdile vse v obtožnici navedene tatvine. Po govornih državnega pravdnika in obeh zagovornikov so porotniki po daljšem posvetovanju potrdili vseh enoinvajset vprašanj soglasno, nakar sta bila

obsojena Rudolf Kržolj na 6 let, brat France pa na 4 leta težke ječe.

Senatu je predsedoval dež. sod. svetnik Jakob Antloga, votanta sta bila dež. sod. svetnik dr. Eberl in pa sodnik Lederhas. Tožil jih je državni pravdnik Vilko Lavrenčak. Zagovarjala pa sta ju dr. Rosina in dr. Lavrič. Porotna dvorana je bila cel dan polna.

Danes se vrši obravnava proti Stanketu Molku radi hudodelstva umora. Ta dogodek, o katerem smo že svojetasno obsežno poročali, se je vršil na jugoslovansko-italijanski mejli.

Izpred sodišča.

Razprava proti dvanajstim komunistom. — Vsi obtoženci oproščeni.

Poleg porotne obravnave se je vršila včeraj še v razpravni dvorani deželnega sodišča št. 79 politično zanimiva obravnava proti dvanajstim komunistom, ki jih je državni tožilec tožil radi širjenja komunistične propagande v Sloveniji in o čemer je svojčas časopisje veliko pisalo. — Kot obtoženci so nastopili: dr. Milan Lemež, odvetnik, Ivan Makuc, železničar, Dušan Kermavner, akademik, Josip Velikonja, akademik, Rajko Osterc, tapetnik, Franc Peterkovič, zasebni uradnik, Jakob Mesojednik, preglednik mestne užitnine, Franc Čepelnik, strojevodja, Mici Fajna, prodajalka, Tomaž Arcin, užitijski paznik in pa železniška delavca Simonovec in Andrej Aušič. Pet obtožencev je bilo že od meseca marca 1925, torej nad pol leta, v preiskovalnem zaporu. Kot zagovornik je nastopil dr. Tuma. Razpravna dvorana je bila popolnoma zasedena. — Obtožencem se pred vsem očita, da so bili člani komunistične organizacije RP (Rdeča pomoč) in IDP (Internacionalna delavska pomoč). — Obtoženci so trdili, da nimajo s temi organizacijami kot takimi nobenega stika, pač pa so nabirali res denarne podpore in sicer le za popolnoma zapuščene družine svojih tovarišev, ki so bili zaprti. Dr. Lemež, ki je bil osebno zadržan, je izjavil po svojem zastopniku, da sam uvideva po svojem trpljenju v ječi, da je potrebno podpirati žrtve reakcije in je za trpeče družine tudi sam daroval. Ni bil pa član zgoraj omenjenih organizacij in sploh ne ve, če take organizacije res obstojajo v Ljubljani. Obtoženi Kermavner tudi ni član teh organizacij. IDP nima komunistične tendence in njeno glasilo »Not und Brot« je nadstrankarsko, kar se tudi ugotovi. IDP ima izključno humanitarni značaj, kar je že ugotovil na neki anketi v Mesnem domu. On ni nabiral niti odposiljal denarja. — Obtoženi Rajko Osterc je ugotovil, da je izvedel še le pri preiskovalnem sodniku, da je blagajnik »Rdeče pomoči« v Ljubljani, katere organizacije pa sploh ne pozna. — Obtoženi Peterkovič je trdil, da se ne sme identificirati akcije ene organizacije v eni državi z akcijo v drugih državah. Tudi se ne sme identificirati delo nemških komunistov z našimi. Obtožnica ne utemelji obstoja teh organizacij. Povedati bi morala, kdo in kdaj je to storil. Publikacije, ki so jih zaplenili pri raznih članih, so izhajale iz Nemčije in jih ni niti pisal niti se ni po njih ravnal. Časopis »Rote Hilfe« v Jugoslaviji ni prepovedan, v Nemčiji pa je komunistična propaganda po zakonu dovoljena in verjetno je, da imajo v Nemčiji komunisti večino v KP. Pri nas pa so druge razmere. Bukovnik je uginil, mi smo pa ostali. Bloki za RP so bili tiskani v Merkurjevi tiskarni in prijavljeni policiji. Socialni čut nam je narekoval, da smo podpirali trpeče delavce. Tudi vse knjige so se javno prodajale. — Obtoženka Fajnova je trdila, da je bila zaposlena samo kot tajnica v veseljem odboru za veselico v Mesnem domu. — Franc Čepelnik pa je ugotvil, da je vsa ta zadeva preiskave in obravnave delo Bukovnika, ki je pobegnil in se ne ve, kje se skriva. V tem smislu so se zagovarjali vsi ostali obtoženci. Tudi vse priče so izpovedale jako ugodno za obtožence. — Državni pravdnik je ugotavljal komunistični propagandni namen obeh organizacij. Tudi vzkliki v brošurah: »Živijo diktatura proletarijata« in pa »Živela Ljeningova revolucija« spadajo v strategični »Aufmarschplan« komunizma, ki ima namen, da se tako zgodi, kot se je zgodilo v Rusiji. — Zagovornik dr. Tuma je obtožence jako temeljito in dobro zagovarjal ter ugotavljal zgolj humanitarni značaj obtožene akcije. — Po kratkem posvetovanju se je vrnil senat iz posvetovalnice in je razglasil predsednik senata sodbo, s katero so bili vsi obtoženci oproščeni krivde in kazni.

Otroka kapitana Granta.

(Potovanje okoli sveta.)

Francoski spisal Jules Verne. — Poslovenil A. B.

— Torej ne bo veliko vreden, je sklenil Mac Nabbs. No, pa vseeno lahko začnete, Šeherezade, saj je končno že užitek, če človek posluša vaše pripovedovanje.

— Nekoč je živel, je začel Paganel, sin velikega kalifa Harun-al-Rasida in ni bil srečen. Šel je vprašat za svet starega derviša. Modri starček mu je dejal, da je na tem svetu težko najti srečo. »Vendar,« je pristavil, poznam pripomoček, ki vam prav gotovo nakloni srečo. — Kateri? je vprašal princ zaželjeno. — To je, da oblečete srajco srečnega človeka. Nato je princ objel starčka, potem pa se je podal iskat svojega talismana. Hodi in hodi. Obšel je že vsa kraljevska mesta. Oblekel je že cesarske, kraljevske, vojvodske in gosposke srajce. Vse zaman. Zato ni bil nič srečnejši! Nato je začel oblačiti srajce umetnikov, vojakov, trgovcev. Vse zastonj. Tako je že dolgo blodil in blodil, ne da bi našel srečo. Ves obupan, da je brez uspeha poskusil že toliko srajce, se je vračal v palačo svojega očeta, ko je zapazil na polju pridnega kmeta, ki je oral, zraven pa veselo in zadovoljno prepeval. »Končno sem vendarle našel na človeka, ki je srečen, si je dejal, ali pa srečo na svetu sploh ni.« Stopil je k njemu. »Priatelj, je dejal, ali si srečen? — Sem, je odgovoril kmetič. — Ali si ne želiš ničesar? — Ničesar. — Ali bi ne zamenjal svoje beračije za kraljevsko krono? — Nikoli! — Daj, prodaj mi srajco! — Srajco! Saj je nimam!«

Petnajsto poglavje.

Med plamenom in vodo.

Povestica Jakoba Paganela je vsem zelo ugajala. Govorniku so čestitali, vendar pa je vsakdo ostal pri svojem mnenju. Učenjak je dosegel to, kar se doseže

pri vsakem pričkanju: prepričal ni nikogar. Soglašali so samo v eni točki, da se namreč v neizgovodih ni treba čemeriti in da moraš biti zadovoljen z drevesom, če nimaš ne palače, ne kočice.

Med takimi n podobnimi pogovori je prišla noč. Samo krepčilen spanec je mogel vredno zaključiti tako naporen in razburjiv dan. Gostje na ombu so bili trudni. Zdelala jih je povodenj, pa tudi solnce, ki je ves dan pripekalo. Pernata tovarišija jim je že dala dober zgled in spala; ilgeri, pampski slavčki, so nehali žvrgoleti, vsi ptički na drevesu so se poskrili po gostem, mračnem zelenju. Najbolj pametno je bilo posnemati jih.

Predno pa so zlezli v »gnezdca«, so splezali Paganel, Glenarvan in Robert v opazovalni stolp, da si še enkrat ogledajo mokro ravnino. Bilo je okoli devete. Solnce je že zatonilo v bliščecih se meglicah na zapadnem obzorju. Vsa ta polovica nebesnega oblaka je tonila v sopolari. Sicer tako svetla ozvezdja južnega neba so bila kakor odeta z lahko kopreno in so le medlo sijala. Vseeno jih je bilo videti toliko, da so jih lahko spoznali. Paganel je pokazal mlademu Robertu (in tudi Glenarvanu je zajemalo) pas okoli tečaja, kjer so zvezde najbolj svetle. Med drugimi mu je pokazal ozvezdje Južnega križa, ki ga tvorijo štiri zvezde prvega in drugega reda, navedene približno v višini južnega tečaja v podobi romba. Dalje mu je pokazal Centavra, kjer je od zemlje najmanj oddaljena zvezda še vedno osem tisoč milijard milj daleč; Magellanove ovčice, dvoje pasov, od katerih zavzema večji dvestokrat večjo površino kot je navidezna površina lune. Na konci ga je še opozoril na »črno luknjo«, kjer se zdi, da ni nobenih zvezd.

Zal jim je bilo, da se še ni pokazal Orion, ki ga je videti z obeh polobol. Zato pa je Paganel povedal učencema zajemljivo posebno patagonskega »svetoslovja«. V očeh teh poetičnih Indijancev je Orion velikanski laso s tremi krogli (bolas), ki ga meče nebeški lovec, ko lovi po nebeških poljanah. Vse te zvezde so se zrcalile v vodi in izzivale oko k občudovanju, ker je videlo dvojno nebo.

Ko je Paganel tako razlagal, se je vse vzhodno obzorje pooblačilo. Pripravljala se je nevihta. Črn in

gost zastor se je vlekel polagoma na nebo in zastiral zvezde. Preteči oblak je kmalu zagnil polovico neba, kakor da ga je zamašil. Sila, ki ga goni, je morala biti skrita v njem samem, zakaj nikjer se ni zgenila sapica. Ozračje je ostalo popolnoma mirno. Na drevesu se ni zgenil list, na vodi se ni pokazala gubica. Celo zraka — se je zdelo — ni bilo več, kakor da ga je izsesala ogromna sesalka. Ozračje je bilo nasičeno z električno visoko napetostjo. Vsako živo bitje jo je čutilo, kako deluje na živce.

Ti električni valovi so občutno vplivali tudi na Glenarvana, Paganela in Roberta.

»Imeli bomo nevihto, je dejal Paganel.

— Ali se ne bojiš grmenja, je vprašal Glenarvan dečka.

— Ne, milord, je odgovoril Robert.

— Toliko boljše, zakaj nevihta ni daleč.

— In huda bo, kot presodim po oblakih, je pristavil Paganel.

— Nevihta sama me ne skrbi, je povzel Glenarvan, pač pa potoki dežja, ki jih pripelje s seboj. Do kože bomo premočeni. Recite, kar hočete, Paganel, gnezdo za človeka ne zadostuje. To boste v kratkem občutili na lastni koži.

— Oh, če pokličem na pomoč filozofijo, je odgovoril učenjak.

— Filozofija vas ne ohrani mokrote!

— Pa me pogreje.

— Končajva, je dejal Glenarvan, podajmo se raje k tovarišem in jim zabičajmo, da se ognjevo v vašo filozofijo in v svoje plašče kar najbolj mogoče, predvsem pa, da se založijo s potrpežljivostjo, ker jim bo nocoj še presneto prav prišla!

Glenarvan se je še enkrat ozrl na grozeče nebo. Kopicca oblakov je zakrila že vso jasnino, samo košček na zapadu se je še svetlil. Vode so postale temne, kakor da so tudi postale oblaki, vsak hip pripravljeni, da se spopadejo z onimi v zraku. Nobena senca se ni zaznala več. Oko in uho nista mogla opaziti najmanjše stvari. Vseposvoda strašen mir in groza tema.

»Pojdimo je dejal Glenarvan, ples se bo kmalu začel!«

Priporočamo »Ljudske knjižnice« v Jugoslovanski knjigarni v Ljubljani. 17 predvojnih zvezkov po nizkih cenah ter nova ilustrirana zvezka: 19. zv.: Kazan, volji pes, br. 18 Din, vez. 30 Din; 20. zv.: Kralj gorā, br. 18 Din, vez. 30 Din — KOL.

* Sultanova žena v zbirki povesti »Tisoč in ena noč«. Z lepim in zanimivim pripovedovanjem povesti si je rešila življenje.

Perica

zanesljiva, katera zna dobro prati, se sprejme tedensko za en dan pri g. DOBEIC, Sv. Jakoba trg 9. 6271

Stanovanje

se išče s hrano za enega dijaka 15 let starega. Želi se mala soba in srednja, vendar dobra hrana. - Naslov v upravi lista pod št. 6268.

Prodaj

nekaj lepih ZLATORDEČIH RIBIC po nizki ceni. Naslov v upravi lista pod št. 6274.

Mladenič pošten, z 11. učenja v trgovini, ki se vsled nastalih razmer ne more nadalje učiti. Želi vstopiti pri kaki zadrugi. - Naslov pri upravi lista pod številko 6238.

Kupi se

v Ljubljani ali okolici SKO-BELNIK, OMARA s kompletnim orodjem, vse v najboljšem stanju. Ceno in popis poslati takoj na M. Gogala, stroj. mizar., Bled I.

Zimnice

modroce, posteljne mreže, železne postelje (zložljive), otomane, divane in druge tapetniške izdelke, dobite najcenejše pri RUDOLFU RADOVANU, tapetniku - Krekov trg št. 7 (poleg Mestnega doma). 5732

KLAVIR

V najboljšem stanju z močno rezonanco, črn (koncert-Flügel) ugodno napredaj. - Naslov v upravi pod št. 6224.

Avtomobili!

Dva tritonska tovorna avtomobila Praga, en tritoški tovorni avto Büsing ter šest sedežni osebni avto Turinorita, vse v najboljšem stanju in takoj porabno, ugodno proda Okrajni zastop. Ptuj.

Stanovanje

opremljeno, 2 sobi in kuhinja, v okolici Ljubljane, tik železniške postaje, se takoj ODDA stranki brez otrok. Ponudbe na upravo »Slovenca« pod: »Mirna stranka«.

MALI OGLASI

Vsaka drobna vrstica Din 150 ali vsaka beseda 50 par. Najmanjši 5 Din. Oglasi nad devet vrstic se računajo više. Za odgovor znamko!

Kupujem posestvo sred. velikosti, s stanovanjem in gospod. poslopji, v Sloveniji. - Ponudbe na »Delta Stan« - Zagreb, Ilica 22.

Gospodična uradnica ali dijakinja dobi takoj stanovanje kot sestanovalka. Glasovir na razpolago. - Naslov v upravi lista pod št. 6259.

2 mali peči

lončeni, skoraj novi, sta na prodaj. - Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 6260.

Sprejme se

starejša moč, lesne stroke KNJIGOVODKINJA in GOZDNI ČUVAJ.

Ponudbe z navedbo zahtev je nasloviti na upravo lista pod »Veleposesvo« št. 6265.

Klavir dober glas, zelo ceno napredaj. - Naslov v upr. lista št. 6251.

PLETILJA

izurjena za nogavice, se sprejme takoj. Hrana in stanovanje v hiši. - Naslov pod »Pletilja« št. 6267 upravi.

Najnovejša iznajdba!

Brez kvarjenja blaga kemično snajenje in vsakovrstno barvanje oblek
ANTON BOC, LJUBLJANA
Šelenburgova ul. 6/1, Glinca-Vič 48

Pletilni STROJ 5/36

se proda za 2500 Din. - Naslov v upravi pod št. 6233.

inserirate v »Slovenca«!

Vzamem v najem ev. kupim kovačijo

v promet. kraju, v bližini mesta ali trga, na vodni obrat. - Ponudbe pod »Kovačija« 6173 na upravo lista.

Lesni trgovci pozor!

Prevzamem v nakup in komisijsko razprodajo vsakovrsten rezan, okrogel, tesan, trdi in mehki les, drva proti 2% provizije ter oskrbujem najboljše inozemske kupce ter dobre plačnike. Obvezne ponudbe z navedbo cene, nalag. postaje ter konsignacije se naj pošljejo na naslov D. Korošec, Rečica ob Paki.

Slaščičarji - medicarji!

poceni se proda oprema za delavnico in trgovino. - Pisati je na upravo lista pod »Priložnost«.

NAJBOLJŠE

KRANJSKE KLOBASE

se dobijo v restavraciji GROSUPLJE.

Damski filc klobuki

kakor tudi v vseh modernih barvah v zalogi po nizkih cenah pri Minki HORVAT, modistka, Ljublj., Stari trg 21.

KUPIM

ŽELEZNO CISTERNO

150-500 hl ter velike lesene KADI in rabljene VINSKE SODE od 100-5000 litrov, zdrav les, dober okus. Ponudbe z nizko ceno na upravo »Slovenca« pod št. 6252.

Fižol, lečo

in suhe gobe

kupuje SEVER in KOMP., Ljubljana, Wolfova ulica 12.

Enonadstropno

TRGOVSKO HIŠO

z opremljeno trgovino, v prijaznem trgu na Gorenjskem, prodaj. Naslov pove uprava »Slovenca« pod št. 6215.

Nedaleč od Sevnice pri

Zidan. mostu se proda lepo

metesko posestvo

obstoječe iz hiše, gospodar. poslopji, zelo rodovit. njiv, travnikov, neposrekanega gozda, skupaj 20 johov! - Pojasnila daje Pavel ROZIN Trbovlje.

Pisarna po možnosti

roma, najraje v sred. mesta, se išče. - Cenj. ponudbe na Ljubljana, poštni predal 85.

Kupim stare cevi

pol palca svetlobe. -

IVAN REPE, Radovna,

p. Gorje p. Bledu.

ŽAGOVODJA

na večjo električno žago

zmožen vseh popravil polnojarmenikov, z večletno prakso se sprejme. Ponudbe na

Franc Dolenc

lesna industrija Škofja Loka.

Zahvala. Ob priliki težke izgube našega nadve ljubljene soproga, očeta, tasta in starega očeta, gospoda

Ivana Jurmana

izrekamo vsem, ki so nam izrazili svoje sočutje, položili na krsto blažega rajnega zadnje pozdrave ter ga spremili na njega zadnji poti našo iskreno in globoko zahvalo.

Ljubljana, dne 15. septembra 1925.

ZALUJOČI OSTALI.

Trgov. pomočnik izurjen in zanesljiv (mlajša moč), zaposlen v večji trgovini z meš. blagom na deželi, želi mesto premeniti, najraje v galant. ali manufakt. trgovini v kakem mestu Slovenije. Cenj. ponudbe pod »Vesten« št. 6243 upravi.

Iz življenja Nebreza Burgit. Že 1905 'e postal zelo slaven,

tako da so prihajali ljudje iz vseh delov sveta, ki so jih mučili različna kurja ocesa, k »Nebrez Burgit« in ga prosili pomoči, ker so že toliko čutil o njegovem čudežnem sredstvu. Predaval jim je nato o kurjih ocesih in roženi koži v splošnem in posebej o obilnih kurjih ocesih in jim izjavil, kako učinkovito zdravilo masa Burgitova samo na bolni del kože, zdrave kože neukrog se pa ne dotakne. Pred vsem jih je svaril pred ponaredbami, ki so še danes dobe v velikem številu, toda nikomur ni potreba, da bi na lastni koži delal dragocene poskuse in bolester izkušnje ako že v začetku vstaja pri Burgitu, ki se je že nad devetnajst let obnesel po celotni svetu in ga povsod hvalijo radi njegovega naglega, milga in temeljitega uveljavljanja.

Tudi Vi ga boste hvalili če ga uporabljate. Burgit dobiha v bližnji lekarni ali drogeriji. Ako pa hočete prav posebno dobroto izkazati svojim nogam, zahtevajte takoj popolno Burgit-nogo za noge, ki vsebuje poleg Burgit-obliža na kurja ocesa tudi Burgit-kepasti obliž in čeznočeno Burgit-kopel za noge. Ti trije izdelki stanejo skupaj samo Din 30-.

Burgit Ges. m. b. H., Frettlasing, Bayern,

Važno! Shranite! Nadaljevanje sledi!

Renault-avtomobili danes neprekosljivi

za auto-takse

potnike, zdravnike in kot

osebni, tovorni in autobus vozovi

ker so najsolidnejši, najtrpežnejši in najcenejši pri uporabi

Zastopstvo za Slovenijo

A. LAMPRET, Ljubljana, Krekov trg št. 10

Naznanilo in priporočilo.

Cenjenemu občinstvu vljudo naznanjava, da sva prevzela

kolodvorsko restavracijo na Pragerskem

in se priporočava za obilni poset. Poskrbela bova

za solidno in točno postrežbo. — Obenem se zahvaljujemo vsem Dolencem in Kočevarjem, ki so

naju tako obilno posejali v kolodvorski restavraciji na Grosupljem.

TOMO in IVANKA MAJER.

REFLEKTANTOM

! grozdja, mošta, vina, žganja, olja in ostalih dalmatinskih pridelkov, kakor: mandeljnov, smokev, višenj, slanib, rib, buhača, rožičev itd., se stavlja na razpoložanje, za kupovanje in ekspedicijo, ter daje hitra in točna pojasnila

M. D. BENZIA
trgovsko-obrtniško posredništvo
SPLIT, (Dalmacija)

40 kom. elektromotorjev

za istomerni in vrtilni tok, prvovrsten nemški izdelek, s 3-letnim tovarniškim jamstvom

globoko pod dnevno ceno

s skladišča.

»Elektro-Company«, d. z o. z.

Ljubljana — Sv. Petra cesta 25.

F. A. BOGADEK

odvetnik in javni notar

434 DIAMOND STREET - PITTSBURGH, Pa.
U. S. A.

Izvršuje hitro in točno vse posle v Severnoameriških Združenih Državah in v Kanadi, zlasti izterjatve zapuščin, odškodnin in zavarovalnin. »Sodeluje z odvetniki v domovini za vse posle v Ameriki«.

Dopisovanje hrvatsko.

Pazite na točen naslov!

Zahvala.

Zahvaljujemo se tem potom vsem, ki so nas tolažili ob smrti našega ljubljene soproga oziroma očeta, gospoda

Gašperja Karlina

župana in posestnika.

Prisrčna hvala vsem, ki so blažega pokojnika v tako obilnem številu spremljali na njegovi zadnji poti, predvsem g. okrajnemu glavarju, prečastiti duhovščini, obema obč. odboroma, vsem štirim gasilskim društvom, izobraževalnemu društvu v Škofji Loki in Orlov iz Stare Loke. Posebno se zahvaljujemo gg. govornikom, obema pevskima zboroma, gasilski godbi iz Zabnice in starološkemu obč. odboru za krasne vence. Zahvaljujemo se tudi g. primariju dr. Jenku in g. dr. Rantu. Vsem skupaj: Bog plačaj!

Na Suhi, dne 15. septembra 1925.

Zalujoča rodbina KARLIN.

Potrjim srcem javljam vsem prijateljem in znancem tužno vest, da je naš ljubljani brat in stric, gospod

AVGUST PUST

blagajnik kurilnice drž. železn. v Zagrebu

v nedeljo zjutraj, v starosti 41 let, po nesreči, nenadoma izdihnil svoje blago dušo. — Truplo blažega pokojnika se iz Zagreba prepele v Ljubljano, kjer se vrši pogreb iz glavnega kolodvora v sredo, 16. sept. 1925, ob pol 6 pop. na pokopališče k Božjemu grobu v Štepanji vasi.

Ljubljana - Zagreb, dne 16. septembra 1925.

Zalujoče rodbine Pustove in ostali sorodniki.